

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

7
1
0
9
0
0
0
6
1
0
9
5

ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

συλλογικότητα αναρχικών/αντιεξουσιαστών L14

Το παρόν είναι έκδοση της "**συλλογικότητας αναρχικών/αντιεξουσιαστών L14**". Για τη συγγραφή των κειμένων, εκτός από εφημερίδες του αστικού τύπου και διάφορα βιβλία, μας βοήθησαν και άλλες εκδόσεις συντρόφων.
Επικοινωνία: L 14, Τ.Θ 76, 73 110 Χανιά
l14@l14.gr
www.l14.gr

Η αφορμή για τη δημιουργία της μπροσούρας αυτής ήταν η πραγματοποίηση του συνεδρίου υπουργών οικονομικών της ε.ε. στα Χανιά ενώ παράλληλα είχε ήδη εξαγγελθεί η επίθεση εναντίον του Ιράκ από τους στρατοκράτες.

Η ιδέα λοιπόν ήταν να βρεθούν και να καταδειχθούν οι άμεσοι συσχετισμοί μεταξύ του δίπτυχου πόλεμος-καπιταλιστική οικονομία και το πως αυτά τα δύο χαράζουν τις τύχες εκατομμυρίων εκμεταλλεζόμενων ανά τον πλανήτη αλλά και πως διαμορφώνουν τις ιστορικές συγκυρίες στον καπιταλισμό.

Ξεκινώντας από το γενικό, γίνεται αναφορά στην εξέλιξη των πολεμικών συρράξεων στα διάφορα στάδια του καπιταλισμού και στον ρόλο που έπαιξε σε αυτήν ο έλεγχος του πετρελαίου, περνούμε στο ιδιαίτερο ιστορικό του Ιράκ και στη σχέση των μεγάλων πετρελαϊκών εταιριών με τις εκάστοτε κυβερνήσεις του, καταλήγοντας στη συμμετοχή του ελληνικού κράτους στη διαμόρφωση του γεωπολιτικού σκηνικού γύρω από τη μεσόγειο, για την προάσπιση φυσικά των συμφερόντων της εθνικής του άρχουσας τάξης. Στο κλείσιμο αυτής της μπροσούρας κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μια αναφορά σε εκείνο το κομμάτι του προλεταριάτου που πρώτο βιώνει τον πόλεμο της οικονομίας, τους μετανάστες. Παραμερίζοντας κάθε ανώδυνη φιλανθρωπική προσέγγιση, αναδεικνύεται η ταξικότητα του ζητήματος των μεταναστών και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των κυρίαρχων, όχι για την εξάλειψή του, αλλά για την επικερδέστερη (γι' αυτούς) διαχείριση του.

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ο καπιταλισμός είναι ένα δυναμικό σύστημα που αυτοαναπαράγεται για να συντηρηθεί, κι αυτό που τον συντηρεί είναι η διαρκής κίνηση του. Μια κίνηση που αυτή τη στιγμή εξασφαλίζεται με τη καύση πετρελαίου (ο ατμός μας έχει αφήσει χρόνους!) γι' αυτό και είναι τόσο σημαντικός ο έλεγχος της άντλησης και διακίνησης του. Περισσότερο όμως από ένα σύστημα, ο καπιταλισμός είναι ένα σύμπλεγμα σχέσεων και μάλιστα σχέσεων επιβολής. Η μοναδική πλουτοπαραγωγική πηγή για το καπιταλισμό είναι η απόσπαση της υπεραξίας από τη ζωντανή ανθρώπινη εργασία. Το πετρέλαιο δεν περιέχει κανένα αυθύπαρκτο πλούτο πέρα από αυτόν που οι διαχειριστές της παραγωγής του αποδίδουν, σαν θεσμισμένη χρηστική αξία. Έτσι λοιπόν και ο προκείμενος πόλεμος στο Ιράκ δεν είναι παρά μια στιγμή του παγκόσμιου πολέμου, που δεν ξεκινά κι ούτε θα τελειώσει εκεί.

Στα πλαίσια βέβαια του διεθνοποιημένου καπιταλισμού και μετά τη πτώση του ανατολικού μπλοκ, η λέξη πόλεμος τείνει να εξαλειφθεί από τη προπαγάνδα των κυρίαρχων. Διότι ως πόλεμος νοείται η σύγκρουση μεταξύ δύο αντίθετων δυνάμεων, δύο ανταγωνιστικών πόλων, κάτι που αντιτίθεται με τη νέα πραγματικότητα που λανσάρουν οι εξουσιαστές. Ο καπιταλισμός αγκαλιάζει όλο το παγκόσμιο χωριό και δεν αφήνει τίποτα έξω από αυτό ώστε να δικαιολογείται ένας κλασικός ιμπεριαλιστικός πόλεμος. Πλέον υπάρχουν ανωμαλίες μόνο μέσα στη παγιωμένη κυριαρχία του κεφαλαίου, οι οποίες μπορούν να αντιμετωπιστούν με "ειρηνευτικές" επεμβάσεις, με επιθέσεις για την "πάταξη της τρομοκρατίας" και για την "προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων".

Η οικουμενικότητα της καπιταλιστικής κυριαρχίας δεν έχει πλέον να αντιμετωπίσει τον κομμουνιστικό κίνδυνο (που ήταν κάτι ξένο προς αυτή), αλλά την αστάθεια (μια εσωτερική απειλή). Έτσι η ένταση της αστυνομοκρατίας και της καταστολής στο εσωτερικό των δυτικών κοινωνιών, κι η αποφασιστικότητα στη λήψη όλο και σκληρότερων μέτρων όσον αφορά τη τάξη και την ασφάλεια, είναι ο μοναδικός τομέας όπου τα κράτη δείχνουν τέτοια σύμπλευση. Διότι από κει και πέρα οι ενδοεξουσιαστικές-ενδοκαπιταλιστικές αντιπαραθέσεις είναι μέρος του επίσης συστατικού στοιχείου του καπιταλισμού, του ανταγωνισμού, τις συνέπειες του οποίου οι λαοί έχουν πληρώσει αρκετές φορές με αίμα, και συνεχίζουν να πληρώνουν σε περίοδο πολέμου ή μη.

Στα πλαίσια αυτού του ανταγωνισμού είναι τουλάχιστον αστείες οι δηλώσεις περί εξάρτησης του ελληνικού κράτους από τα δυνατά δυτικά κράτη, αφού κανένα αφεντικό δεν θα απεμπολούσε τα δικά του συμφέροντα για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα τρίτων. Ποιοτικά ο ρόλος του ελληνικού οικονομικού επεκτατισμού είναι αντάξιος αυτών των ηπα και της εε, και μόνο ποσοτικά υπολείπεται, καθώς δεν έχει λείψει από καμία μάχη αιχμής στα βαλκάνια και όχι μόνο.

Ο πόλεμος είναι αναζωογονητικός για τον καπιταλισμό στο σύνολο του και για την οικονομία του ιδιαιτέρως, αφού ουσιαστικά είναι ενταγμένος στο κύκλο παραγωγής. Από το πεδίο ακόμα της στρατιωτικής έρευνας, απ' όπου χιλιάδες πατέντες έχουν προωθηθεί στις εμπορικές επιχειρήσεις, μέχρι και το στάδιο της ανοικοδόμησης της πληγείσας περιοχής, ο πόλεμος είναι μια επικερδής διαδικασία που ακολουθεί πιστά το δίπτυχο παραγωγή-κατανάλωση. Κατασκευή και εμπόριο όπλων, καταστροφή των προβληματικών τοπικών οικονομικών δομών κι αναδιάρθρωση τους σε νέα πιο επικερδή βάση, τόνωση της χρηματιστηριακής αγοράς μέσω επενδύσεων και τέλος αύξηση της εκμεταλλευσιμότητας της εργατικής δύναμης τόσο μέσω της πειθάρχησης της, όσο και μέσω του ελέγχου της κίνησης των κυμάτων προσφύγων, που αποτελούν εργάτες σε πλήρη εξαθλίωση και υποτίμηση.

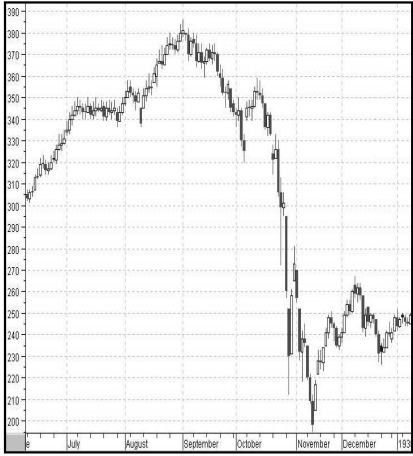
Η πειθάρχηση προκύπτει μέσα από το κλίμα φόβου και μοιρολατρίας που καλλιεργεί ο πόλεμος και νομιμοποιεί τελικά την εξουσία εν καιρώ ειρήνης και τη βίαιη καπιταλιστική σχέση. Η εσωτερική τους προσταγών της κυριαρχίας από τους υπηκόους είναι το ζητούμενο για ένα σύστημα που απαιτεί τυποποιημένες συμπεριφορές και κρατά στάση μηδενικής ανοχής προς όσους αποκλίνουν από αυτές.

Στη προσπάθεια τους κάποιοι αριστεροί αναλυτές να ερμηνεύσουν την ανάγκη του κεφαλαίου για εκτόνωση της εγκλωβισμένης οικονομίας μέσω πολεμικών συρράξεων, επικαλέστηκαν χαρούμενοι, κάποια κρίση του καπιταλιστικού συστήματος. Για μας, η καπιταλιστική οικονομία μπορεί να βρίσκεται σε ύφεση αλλά όχι σε κρίση. Η κρίση μπορεί να έρθει μόνο από την κοινωνική αμφισβήτηση, όταν μεγάλες μερίδες κόσμου εναντιωθούν έμπρακτα στην κυριαρχία του κεφαλαιοκρατικού μηχανισμού εκμετάλλευσης, όταν η ταξική συνειδητοποίηση των καταπιεσμένων αναζητήσει το δρόμο της ανατροπής του. Με αυτή την έννοια, η κρίση δεν θα είναι οικονομική αλλά συστημική. Όλες οι επιμέρους κρίσεις (πετρελαϊκές, χρηματιστηριακές, κλπ) όχι μόνο δεν ενοχλούν τον καπιταλισμό, αλλά λειτουργούν και τονωτικά για τη δομική του εξέλιξη. Έτσι, όπως θα φανεί και παρακάτω, αρκετές από τις λεγόμενες κρίσεις στην ιστορία του καπιταλισμού, όπως αυτές του '73 και του '79, ήταν σχεδιασμένες και αναζωογονητικές για την οικονομία των αφεντικών.

Η αντίσταση λοιπόν στον πόλεμο ταυτίζεται με την αντίσταση στη καπιταλιστική ειρήνη. Το "όχι στο πόλεμο" είναι μια στείρα ανθρωπιστική έκκληση που δεν αμφισβητεί τίποτα από το σύστημα που τον επιδιώκει, και όσο δεν περνά στο "ναι στον ταξικό πόλεμο" τότε ο ρεφορμισμός έχει θριαμβεύσει. "Οι προλετάριοι ή θα έχουν συνείδηση της οικουμενικότητας της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, ή θα γίνουν λάδι στα γρανάζια της".

Χανιά, αρχές Μαρτίου 2003

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

Γραφική αναπαράσταση του Dow Jones στο κραχ του 1929

Ο πόλεμος, από τις απαρχές της δημιουργίας κοινωνιών, αποτελεί το βασικό μέσο επιβολής εξουσίας, ανάμεσα σε φυλές, εθνοτικές και θρησκευτικές ομάδες, αλλά και τάξεις. Η πολεμική μηχανή σαν το πιο βίαιο μέσο επιβολής της ταξικής κυριαρχίας ιδιαίτερα στο καπιταλιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται ως το αναπόσπαστο λειτουργικό τμήμα του. Στο κείμενο αυτό επιχειρούμε να αναλύσουμε το πώς επιτυγχάνεται αυτό, δηλαδή τις διαδικασίες με τις οποίες ο καπιταλισμός έχει χρησιμοποιήσει και χρησιμοποιεί τον πόλεμο για να επιβαλεί την κυριαρχία του αλλά και το πώς έχει υπάρξει κύριο συστατικό ανωζωγωνήσής του.

ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

Τα χαρακτηριστικά των πολέμων ανα περιόδους της καπιταλιστικής κυριαρχίας αλλάζουν. Το πετρέλαιο όμως σε όλη τη διάρκεια της βιομηχανικής καπιταλιστικής κοινωνίας είναι το κυρίαρχο στρατηγικό προϊόν που καθόρισε όλη την εξέλιξη της ιστορίας.

Οι πόλεμοι των δύο τελευταίων αιώνων με αποικιοκρατικά-επετακτικά χαρακτηριστικά σκόπευαν στην εγκαθίδρυση της κυριαρχίας των μεγάλων οικονομικών δυνάμεων (κυρίως της Βρετανίας και της Ισπανίας) σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη. Στόχος ήταν η δημιουργία ενός παγκόσμιου εργατικού δυναμικού σε συνθήκες δουλείας, εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, ο έλεγχος των αγορών και τελικά το μοίρασμα των σφαιρών επιροής (αποικιών) από τα καπιταλιστικά κράτη, στα πλαίσια των εθνικών ανταγωνισμών.

Με την είσοδο στον εικοστό αιώνα η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε κρίση: τα τεράστια ποσοστά ανεργίας, το κραχ του '29, το ξέσπασμα του εθνικισμού στις χώρες της δυτικής ευρώπης οδηγούν στους δύο παγκόσμιους πολέμους. Ως τότε η μεγαλύτερη πετρελαιοπαραγωγική χώρα ήταν οι ΗΠΑ. Με το τέλος του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου η πραγματικότητα έχει ως εξής: οι ΗΠΑ βγαίνουν οικονομικά ανέπαφες και διαθέτουν στην τσασικισμένη από τον πόλεμο Ευρώπη πολλά δισεκατομμύρια δολάρια (σχέδιο MARSHALL) για να αναδιρθώσει την οικονομία της (και να μην ολισθήσει στον κομμουνισμό) έτσι ώστε η Ευρώπη και μακροπρόθεσμα να αποτελέσει σταθερή αγοραστική δύναμη των εξαγωγίμων προϊόντων των ΗΠΑ. Η περίοδος που ακολουθεί μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '60 χαρακτηρίζεται από οικονομική ευημερία για τις καπιταλιστικές τάξεις του δυτικού κόσμου, οι οποίες πιστεύουν πλέον ότι όλα είναι δυνατά.

Το τέλος της εποχής της "συμβατικής" αποικιοκρατίας μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, σίγουρα δεν έφερε και το τέλος των επεμβάσεων των κυρίαρχων για τον πετρελαϊκό έλεγχο. Σε όλη την μεταπολεμική περίοδο η ιστορία περιλαμβάνει 130 πολέμους με 23 εκατομμύρια άμεσα νεκρούς και άλλους 20 εκατομμυρία έμμεσα νεκρούς (από πείνα κλπ). Για να μη ξέχναμε και τα πραξικοπήματα, τις ανατροπές καθεστώτων όταν σε χώρες της Λατινικής Αμερικής αλλά και της μέσης Ανατολής, της Αφρικής και της Ασίας ξεσπούν κινήματα και αντάρτικα που προσπαθούν να πάρουν το έλεγχο των οικονομιών τους.

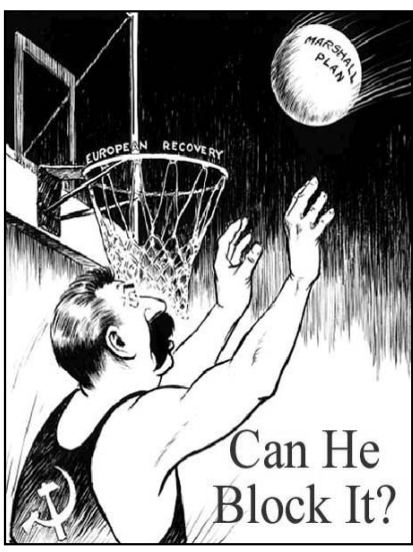
ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ο καταπιταλιστικός σχεδιασμός μέχρι το '70 είναι βασισμένος πάνω στην Κεϋνσιακή στρατηγική καπιταλιστικής συσσώρευσης που συνοψίζεται στη διατήρηση της ζήτησης σε σταθερά-υψηλά επίπεδα τόσο από πλευράς καταναλωτών όσο από πλευράς επενδύσεων. Στο εσωτερικό των καπιταλιστικών χωρών ο Κεϋνσιανισμός μεταφράζεται σαν αύξηση των μισθών και της κατανάλωσης εργασίας και παράλληλη αύξηση της παραγωγικότητας της βιομηχανίας. Εννοείται με αυτό, ότι ο βασικότερος εχθρός του Κεϋνσιανισμού είναι η ανεργία, πρόβλημα που "λύθηκε" εν μέρει με τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, όπου "απαξιώθηκαν" εκατομμύρια εργατικά χέρια που πλεονάζαν (νεκροί), ενώ "αξιοποιήθηκαν" άλλα με τη δουλειά στις πολεμικές βιομηχανίες.

Απαραίτητη προϋπόθεση της ρύθμισης αυτής η χαμηλή τιμή του πετρελαίου, το οποίο αποτελούσε πλέον τον κινητήριο μοχλό της βιομηχανίας. Το να κρατηθεί η τιμή του πετρελαίου σε χαμηλά επίπεδα ήταν κάτι αρκετά εύκολο καθώς τα παγκόσμια πετρελαϊκά αποθέματα υπο εκμετάλλευση ανήκαν μέχρι τότε στις "επτά αδελφές", δηλαδή στις επτά

Ουρά έξω από σουσίτιο το 1929 στις ηπα

Σκίτσο της μεταπολεμικής εποχής που δείχνει τον Στάλιν να προσπαθεί να μπλοκάρει το αμερικανικό σχέδιο MARSHALL

μεγάλες δυτικές πετρελαϊκές εταιρείες (κυρίως αμερικάνικες).

Σκίτσο που απεικονίζει τις "επτά αδελφές"

Παράλληλα, την περίοδο αυτή δημιουργούνται οι συνθήκες για την αρχή της απελευθέρωσης του διεθνούς εμπορίου (δημιουργία Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και Παγκόσμιας Τράπεζας) με τη μείωση των δασμών και των άλλων εμποδίων του διεθνούς εμπορίου και με αποτέλεσμα τη γρήγορη αύξηση των διεθνών ανταλλαγών των εμπορευμάτων.

Το μοίρασμα της πίτας (των ζωνών επιροής των υπερδυνάμεων) που έγινε με τη λήξη του β' παγκοσμίου πολέμου έπρεπε να διατηρηθεί. Ήδη από το '49 ιδρύεται το NATO, δηλαδή η στρατιωτική συμμαχία των δυτικών κρατών ενάντια στο σύμφωνο της Βαρσοβίας των κομμουνιστικών κρατών. Στο ψυχροπολεμικό κλίμα της εποχής, οι δύο κυρίαρχες οικονομικές δυνάμεις (ΗΠΑ και ΕΣΣΔ) κινητοποίησαν πολλές φορές τους στρατιωτικούς μηχανισμούς τους για να ενισχύσουν και να επεκτείνουν την κυριαρχία τους.

Ο οργανισμός πετρελαιοπαραγωγών κρατών (ΟΠΕΚ) ιδρύεται το 1960 στη Βαγδάτη αρχικά με μέλη 5 από τις μεγαλύτερες σε παραγωγή πετρελαίου χώρες: την Σαουδική Αραβία, το Ιράν, το Ιράκ, το Κουβέιτ και τη Βενεζουέλα. Αργότερα προστέθηκαν και το Κατάρ, η Ινδονησία, η Λιβύη, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Αλγερία, η Νιγηρία, ο Ισημερινός (αποχώρησε το 1992), και η Γκαμπόν (αποχώρησε το 1994). Στόχος του ήταν να διαπραγματευθεί την εξασφάλιση των εσόδων από τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες πετρελαίου, που κυριάρχησαν στην πετρελαϊκή αγορά από τις αρχές του αιώνα, αμερικάνικων και ολλανδο-βρετανικών συμφερόντων.

1966-1973

Η μεταπολεμική περίοδος άνθησης της οικονομίας τελειώνει στις αρχές του 1970, καθώς τα βασικά στοιχεία οικονομικής δομής της συσσωρεύσης μεταβάλλονται έτσι ώστε να προκαλέσουν κάμψη του ποσοστού κέρδους: κυρίως με την ανατροπή στις μέχρι τώρα εργασιακές ισορροπίες στα δυτικά κράτη, εξαιτίας των διεκδικήσεων των μεγάλων εργατικών κινημάτων. Παράλληλα, την εποχή εκείνη ξεκινούν σε όλα πετρελαιοπαραγωγικά κράτη αντιαποικιακοί αγώνες που αναγκάζουν το παγκόσμιο κεφάλαιο να αποδεκτεί τις εθνικοποιήσεις των πετρελαϊκών κοιτασμάτων, κρατώντας πάντα βέβαια τον έλεγχο της διύλισης, της εξόρυξης και φυσικά των τιμών.

Έτσι, το μέχρι τότε σχεδόν στατικό επίπεδο των τιμών του πετρελαίου μεταβάλλεται οδηγώντας στη μεγάλη ενεργειακή κρίση του '73, όταν ο ΟΠΕΚ αποφάσισε την αύξηση των ποσών που πλήρωναν οι εταιρείες για την εξόρυξη του πετρελαίου. Όμως οι πετρελαϊκές εταιρείες αύξησαν τις τιμές πώλησης του πετρελαίου πολύ παραπάνω, ώστε οι καταναλωτές του πετρελαίου έπρεπε να πληρώνουν υπερδιπλάσια. Τα κέρδη των πετρελαϊκών εταιρειών "επιστράφηκαν" στις χρηματιστηριακές αγορές και καταστρώθηκαν καινούργιοι σχεδιασμοί από τους καπιταλιστές. Με άλλα λόγια, η "ενεργειακή κρίση" ή αλλιώς το αραβικό εμπόργκο του '73, με την παράλληλη μείωση των κοινωνικών δαπανών και μισθών στις δυτικές χώρες, έδωσε μια τεράστια ώθηση στο παγκόσμιο κεφάλαιο.

1973-1981

Στην διάρκεια των χρόνων αυτών, κορυφώνονται παγκόσμια οι κοινωνικοί αγώνες, ειδικότερα στις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες. Το γενικευμένο αίτημα ήταν τα έσοδα από τα πετρέλαια να επενδύονται σε κοινωνικές δαπάνες καθώς και η αύξηση των μισθών των εργατών των χωρών αυτών. Ξεσπούν αγώνες στην Καραϊβική, την Αλγερία, την Λιβύη, τη Νιγηρία και τον Περσικό με αποκορύφωση την επανάσταση του Ιράν.

Κατά τη διάρκεια της άγριας απεργίας στο Ιράν το '79, που οδήγησε σε φυγή τον

Αναμνηστική φωτογραφία από συνδεδείωση του ΟΠΕΚ τον καιρό που αποτελούσε αντίβαρο για τη Δύση

Αφίσα της ιρανικής επανάστασης. Απεικονίζεται ο Χομεϊνί. Στα αριστερά καίγεται μια αμερικανική σημαία και στο βάθος γκρεμίζεται το άγαλμα του Σάχη

σάχη, μπλοκαρίστηκαν από τους ιρανούς εργάτες τα πετρελαϊκά φορτία, κάτι που προκάλεσε μεγάλη κρίση στα κέντρα αποφάσεων του πετρελαίου. Λόγω της μείωσης ροής του πετρελαίου, κυρίως εξαιτίας της ιρανικής επανάστασης, οι εταιρείες βρίσκουν για δεύτερη φορά αφορμή και ακολουθούν και πάλι τη στρατηγική των υψηλών τιμών πώλησης πετρελαίου για περίπου δύο χρόνια (1979- 1980). Η στρατηγική αυτή έληξε τη δεκαετία του '80.

Οι αντιαποικιακοί αγώνες στις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες που προαναφέρθηκαν όσο και η παγκόσμια γενικευμένη πολιτική αναταραχή στις δεκαετίες '60 και '70 δημιουργούσε σκηνικό πολιτικής και οικονομικής αστάθειας. Συνθήκες που εμπόδιζαν τελικά την ομαλή μεταφορά και συσσώρευση του κεφαλαίου και που ώθησαν τους καπιταλιστικούς σχεδιασμούς προς μια άλλη κατεύθυνση.

Το 1974 έχουμε την ίδρυση της διεθνούς επιτροπής ενέργειας (ΔΕΕ) που λειτουργεί σαν αντίβαρο στον ΟΠΕΚ, συσπειρώνοντας τις βιομηχανικά ανεπτυγμένες χώρες οι οποίες αποτελούν και τους βασικούς καταναλωτές ενέργειας.

1981-1990

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, σχεδιάζεται πολύ προσεκτικά από τους καπιταλιστές μια καινούργια κρίση, η λεγόμενη κρίση χρέους, ως εξής : η αμερικάνικη κεντρική τράπεζα αυξάνει το 1979 ξαφνικά το διατραπεζικό επιτόκιο ώστε το κεφάλαιο να μπορεί να συσσωρευτεί πριν ξαναεπενδυθεί. Οι περισσότερες χώρες, όπως το Μεξικό και η Αργεντινή που δανείζονται κυρίως από δυτικές τράπεζες βρίσκονται με ένα τεράστιο χρέος. Για να το αποπληρώσουν δανείζονται από το ΔΝΤ και ξεκινάει ένας φαύλος κύκλος.

Τα δάνεια του ΔΝΤ ουσιαστικά επιβάλλονται με διάφορα τεχνάσματα και μάλιστα με όρους εκμετάλλευσης, τα λεγόμενα Προγράμματα Δομικής Προσαρμογής. Τα ΠΔΠ καθορίζουν την εσωτερική οικονομική πολιτική της χώρας που δανείζεται, με προγράμματα λιτότητας, νομισματικής υποτίμησης, ιδιωτικοποιήσεις, μείωσης των κοινωνικών δαπανών κλπ. Έτσι, επιτεύχθηκε ο έλεγχος του διεθνούς κεφαλαίου πάνω στις οικονομίες των κρατών του λεγόμενου τρίτου κόσμου.

Στην ουσία, αν και τα χρέη στο ΔΝΤ καμία χώρα δεν έχει καταφέρει να τα αποπληρώσει, δεν αποτελούν και τόσο χρέη. Αυτό γιατί τα χρήματα τα εκμεταλλεύτηκαν οι επιμέρους κυβερνήσεις, δικτατορίες ή ο,τι άλλο και δεν "κοινωνικοποιήθηκαν" ποτέ. Και μπορεί τα λεφτά να μην "κοινωνικοποιήθηκαν", όμως "κοινωνικοποιήθηκαν" τα χρέη μέσω των των βαρίων φορολογιών και των προγραμμάτων λιτότητας που επιβλήθηκαν τόσο στους εργαζόμενους του δυτικού όσο και του τρίτου κόσμου. Στις βιομηχανικές χώρες η οικονομική στρατηγική ακολουθεί πλέον το μοντέλο των χαμηλών μισθών και της υψηλής αυτοματοποίησης στη βιομηχανία, απαλλαγμένη από το κεϋνσιανικό μοντέλο.

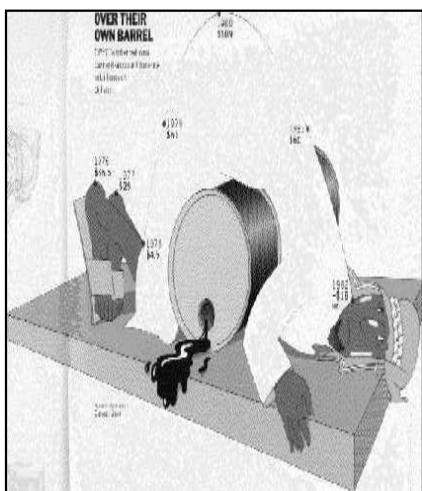
Όσον αφορά το πετρέλαιο, από τις αρχές της δεκαετίας του '80 η τιμή του αρχίζει -σχεδιασμένα- να κατακυλά, με μια τεράστια πτώση τα έτη 1985- 1986 (από τα 36 \$ το βαρέλι για το 1981 η τιμή έφτασε τα 13,7 \$ το 1986). Για την πτώση της τιμής του πετρελαίου υπεύθυνη ήταν η συστηματική υπερπαραγωγή του από ορισμένες αραβικές χώρες (κυρίως Σαουδική Αραβία και Κουβέιτ), απόφαση που πάρθηκε με την υπόδειξη του δυτικού, κυρίως αμερικάνικου, κεφαλαίου. Δεν είναι τυχαίο, επομένως, ότι ένα επιτελείο αμερικανών "συμβούλων"-τεχνοκρατών συμμετέχει και ουσιαστικά κατευθύνει τις αποφάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Σαουδικής Αραβίας που αφορούν οποιαδήποτε κίνηση σε σχέση με το πετρέλαιο (τιμές, παραγωγή κλπ).

Η πολιτική των χαμηλών τιμών του πετρελαίου που συνεχίστηκε και μετά το '91, ήταν τουλάχιστον για τις ΗΠΑ επιβεβλημένη, καθώς η κατανάλωση αυξανόταν συνεχώς μαζί της και το ποσοστό εξάρτησής τους από τις προμηθεύτριες χώρες. Σαφώς όμως, η πολιτική των χαμηλών τιμών είχε σαν αποτέλεσμα τη μεταφορά πολλών εκατ. δολλαρίων από τις πετρελαιοπαραγωγικές χώρες σε όφελος των βιομηχανικών χωρών (δηλαδή ΗΠΑ, Γερμανία, Γαλλία, Ιαπωνία).

Το να πραγματωθούν οι οικονομικοί σχεδιασμοί των κυριάρχων απαιτήθηκε να δημιουργηθούν ικανές πλέον συνθήκες πολιτικής ισορροπίας και ελέγχου. Εμφανίζεται μια ολοένα και εντεινόμενη στρατιωτικοποίηση και μια νέα πολεμική τακτική: διαρκείς πόλεμοι χαμηλής έντασης. Αυτή η νέα στρατηγική, φτηνή και ευέλικτη, έχει σαν στόχους τα χρωμαμένα από τα δάνεια κράτη και λειτουργεί σαν μια διαρκής πίεση ώστε να διατηρούνται σε ένα καθεστώς ομηρίας. Αφορά περιφερειακές επεμβάσεις χαμηλής έντασης, με χαρακτηριστικά ανταρτοπολέμου ή ακόμα και διενέργεια πραξικοπημάτων.

Ο Σάχης εγκαταλείπει ηττημένος το Ιράν μετά την ισλαμική επανάσταση το 1979.

"Σκόνταψαν στο δικό τους βαρέλι..."
Αμερικανικό σκίτσο που σατιρίζει τη πολιτική του ΟΠΕΚ σχετικά με τις τιμές του πετρελαίου.

Παραδείγματα πολλά: στηνΑφρική (Σομαλία, Αγκόλα, Ναμίμπια), στην Ασία (Αφγανιστάν, Καμπούτζη), στη Λατινική Αμερική (Γουατεμάλα, Νικαράγουα, Ελ Σαλβαδόρ).

Δεν έλλειψαν βέβαια ποτέ και οι πιο "συνήθεις" ανοιχτές πολεμικές επιθέσεις την περίοδο αυτή: μαζική εισβολή του Ισραήλ στο Λίβανο (1982), πραξικοπήματα στις Φιλιππίνες ('80), βομβαρδισμός της Βυρηντού (1983), βομβαρδισμός της Λιβύης (1986), απόβαση στη Γρενάδα (1983), κατάληψη του Περσικού Κόλπου και επιθέσεις στο Ιράν (1987), επέμβαση στον Παναμά.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι τη δεκαετία αυτή οι επενδύσεις στη στρατιωτική βιομηχανία ανεβαίνουν στα ύψη. Ενδεικτικό και μόνο το ότι οι ΗΠΑ αυξήσαν τις στρατιωτικές δαπάνες κατά το ένα τρίτο σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία. Οι πολεμικές μηχανές αυτοματοποιούνται ολοένα και περισσότερο και τη θέση του στρατιώτη-μάζα (όπως ηχ στο Βιετνάμ) την παίρνει ο επαγγελματίας στρατιώτης.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ '90

Ήδη από τη δεκαετία του '80 ο καπιταλισμός μπορούμε να πούμε ότι έχει μπει σε μια καινούργια φάση. Τα κράτη-έθνη αρχίζουν να χάνουν τον ρόλο τους ως κέντρα λήψεων αποφάσεων σχετικά με τον οικονομικό παρεμβατισμό, ενώ ενισχύουν τον χαρακτήρα του ως φορείς της στρατιωτικής επιβολής με νεο-αποικιοκρατικούς όρους, κρατώντας πάντα το μονοπώλιο της βίας. Οι κρατικοί ανταγωνισμοί δεν έχουν τον χαρακτήρα της ψυχροπολεμικής εποχής αλλά το παιχνίδι της κυριαρχίας παίζεται σε σχέση με ένα παγκόσμιο σύστημα κρατών.

Το διεθνοποιημένο οικονομικό σύστημα, στα πλαίσια της αναδιάρθρωσής του, στηρίζεται στο σχηματισμό ολοένα και περισσότερων διακρατικών οργανισμών και υπερεθνικών συμφωνιών δημιουργώντας ένα πολύπλοκο πλέγμα που συνεχώς εξαπλώνεται. Μετά την πτώση και του ανατολικού μπλόκ, η αναβάθμιση αυτή είναι απεριόριστη.

Στις συνθήκες αυτής της Νέας Παγκόσμιας Τάξης Πραγμάτων, ο ρόλος στρατιωτικών οργανισμών με κυρίαρχο το NATO, δεν είναι πλέον αμυντικός απέναντι στο αντίπαλο δέος του σοβιετικού μπλοκ, αλλά στοχεύει στην ασφαλή επιβολή των καπιταλιστικών σχέσεων σε όλα τα σημεία του πλανήτη.

Τα χαρακτηριστικά των νέου τύπου πολέμων έχουν προσαρμοστεί στις επιταγές της καινούργιας εποχής. Τα είδαμε στον πόλεμο και στις "ανθρωπιστικές" επεμβάσεις κατά της Γιουγκοσλαβίας (Βοσνία, Κόσοβο), του Αφγανιστάν, της Τσετσενίας, στη βίαιη καταστολή των κοινωνικών εξεγέρσεων σε Λατινική Αμερική και Παλαιστίνη και θα τα δούμε και στον επερχόμενο πόλεμο κατά του Ιράκ. Προσδιορίστηκε ο καινούργιος εχθρός του δυτικού κόσμου: οι απανταχού "τρομοκράτες", τίτλος που αποδίδεται απλόχερα, ανάλογα με τα εκάστοτε συμφέροντα, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς εχθρούς της κυριαρχίας, οι "ισλαμιστές εχθροί της φιλειρηνικής δυτικής ευημερίας", οι "αγριοι που πρέπει να εκπολιτιστούν"...

Πόλεμοι που είναι απρόκλητοι και δεν λαμβάνουν πλέον υπ' όψη ούτε τους ίδιους τους διεθνείς νόμους που οι κυρίαρχοι έχουν θεσπίσει. Στοχεύουν στην ολοκληρωτική καταστροφή προβληματικών για το παγκόσμιο σύστημα υποδομών και κεφαλαίου. Έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες εκκαθάρισης για να επελάσει, να εγκατασταθεί το κεφάλαιο αποκλειστικά με τους δικούς του όρους, ανενόχλητο. Αφήνοντας πίσω εκατομμύρια νεκρών αμάχων (μόνο τη τελευταία δεκαετία οι νεκροί είναι εννιά εκατομμύρια), απίστευτες περιβαλλοντικές καταστροφές και προσμετρώντας ελάχιστες ή μηδενικές απώλειες.

Η παγκόσμια τρομοκρατία του κυρίαρχου συστήματος στοχεύει στην ολοκληρωτική συντριβή των αντιπάλων του τόσο στο εξωτερικό του, εξαπολύοντας πολέμους, όσο και στο εσωτερικό με τον παγκοσμιοποιημένο έλεγχο και την καταστολή των ηηκώων του. Η νέα αυτοκρατορία ανασυντάχθηκε και επιτίθεται.

Βομβαρδισμός της Βυρηντού το 1983.

Ρώσος στρατιώτης στο δρόμο για τη τσετσενία.

Το βομβαρδιαμένο Γκρόουου της τσετσενίας. Χιλιάδες άμαχοι νεκροί και εκεί.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΟ ΙΡΑΚ

Ο βασιλιάς Feisal στο Ιράκ το 1951. Τοποθετήθηκε από τους βρετανούς στο θρόνο για καλύτερο έλεγχο των πετρελαϊκών αποθεμάτων.

Κονκάρδα του ιρακινού κομμουνιστικού κόμματος. Αναγράφεται η ημερομηνία 1934-1978.

Ιρακινός στρατιώτες πάνω από πτώματα Ιρανών στο πόλεμο Ιράκ-Ιράν στη δεκαετία του 80.

Αρχικά, θεωρούμε σκόπιμο να κάνουμε μια μικρή ιστορική αναδρομή στην πρόσφατη ιστορία του Ιράκ ώστε να καταδείξουμε το γιατί η χώρα αυτή αποτελεί σημείο αιχμής στις γεωπολιτικές επιλογές του κεφαλαίου.

Το 1914 τα αγγλικά και ολλανδικά συμφέροντα (οι σημερινές BP, και Shell) ιδρύουν το Turkish Petroleum Consortium και αποκτούν τα πρώτα δικαιώματα εκμετάλλευσης των πετρελαίων της περιοχής. Μόνο μετά το 1928, η γαλλία και η αμερική μπαίνουν στο παιχνίδι (με τις σημερινές Total και Exxon-Mobil αντίστοιχα) και το consortium μετονομάζεται σε Iraq Petroleum Consortium (IPC): η ενεργειακή πίτα στο Ιράκ ήταν και είναι μεγάλη.

Το 1951 τοποθετήθηκε στον ιρακινό θρόνο από τους βρετανούς ο βασιλιάς Feisal, που τόσο ο ίδιος, όσο και οι σύμβουλοι του, θρησκευτικά ήταν σουνίτες. Η μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού ήταν -και είναι- σίιτες, μια άλλη θρησκευτική φράξια (πιο φανατικοί ισλαμιστές), οι οποίοι όμως δεν συμμετείχαν στο παιχνίδι της εξουσίας λόγω του ανταγωνισμού με τους σουνίτες.

Η επανάσταση του 1958 που έφερε στην εξουσία τον Kassem, γιο σουνίτη πατέρα και σίιτισσας μητέρας, βελτίωσε κάπως την κατάσταση όσον αφορά τη σύγκρουση σιιτών-σουνιτών. Οι άραβες εθνικιστές, κυρίως οι Μπααθιστές, ανέπτυξαν μια αντι-σιιτική ρητορική, οδηγώντας εκατοντάδες χιλιάδες από αυτούς στην εξορία, ενώ αντίθετα το ισχυρό κομμουνιστικό κόμμα βοήθησε στην ενσωμάτωσή τους. Το Μπάαθ που ιδρύθηκε το 1940 από έναν χριστιανό ορθόδοξο και ένα σουνίτη, ήταν ένα πολιτικό κίνημα παναραβικό (είχε σαν αρχές τον παναραβισμό, τον σοσιαλισμό και την ελευθερία). Όριζαν, δηλαδή, ένα κοινό αραβικό έθνος με βάση την ιστορία και τη γλώσσα, προωθώντας βέβαια την ύπαρξη ανεξάρτητων αραβικών κρατών. Παρά την βία που ασκήθηκε επάνω τους, οι σίιτες αποδείχτηκαν πιστοί στο ιρακινό κράτος ιδιαίτερα κατά τον οκταετή πόλεμο με το Ιράν.

Ως το 1958, το IPC ελέγχει πολλά κοιτάσματα πετρελαίου ενώ δημιουργεί νέες γεωτρήσεις, των οποίων την παραγωγή κρατάει στο ελάχιστο της παραγωγικής τους ικανότητας. Τη χρονιά αυτή ιδρύεται το υπουργείο πετρελαίου του Ιράκ, το οποίο προχωρεί σε εθνικοποιήσεις τεραστίων ανεκμετάλλευτων περιοχών με αποτέλεσμα να "σπάσει" το μονοπώλιο του IPC.

Το 1968 και με τη βοήθεια της CIA, ο νεαρός τότε Σαντάμ ανατρέπεται το εχθρικό προς το consortium καθεστώς και έρχεται στην εξουσία με τους Μπααθιστές. Η συμφωνία ανταλλαγής όπλων-πετρελαίου μεταξύ ήπα-Ιράκ αποτυγχάνει και οι ήπα καθώς και η βρετανία επιβάλουν τη δεκαετία του '70 εμπάργκο στο Ιράκ, ελπίζοντας ότι θα προχωρήσει σε επανιδιωτικοποιήσεις των κοιτασμάτων. Αποτέλεσμα είναι να υπογράψει ο Σαντάμ το 1972 συνθήκη φιλίας και ενεργειακής συνεργασίας με την ΕΣΣΔ, παρά το γεγονός ότι ο Σαντάμ εξόντωνε τους ιρακινούς κομμουνιστές, οι οποίοι αποτελούσαν το δυναμικότερο κομμουνιστικό κίνημα στον αραβικό κόσμο. Μέχρι και τη δεκαετία του '80, το σανταμικό καθεστώς ακολουθεί μια πολιτική υψηλών κοινωνικών παροχών και παίζει κυρίαρχο ρόλο στον ΟΠΕΚ. Γίνεται παράλληλα και από τους μεγαλύτερους αγοραστές όπλων (συμβατικών και μη) της γαλλίας και της γερμανίας.

Από τους μεγαλύτερους πολέμους της δεκαετίας του '80 και κεντρικός στις αποφάσεις για την διαχείριση του πετρελαίου, ήταν ο πόλεμος μεταξύ του Ιράν και του Ιράκ. Μετά το ξέσπασμα της επανάστασης στο Ιράν, το Ιράκ υποστηριζόμενο από τις μοναρχίες του Κόλπου, άρχισε τον πόλεμο με επίθεση τον Σεπτέμβριο του 1980. Η επίθεση είχε διπλό αποτέλεσμα: περιορίστηκε η επιρροή του Χομεϊνί διεθνώς, σταθεροποιώντας παράλληλα την δικτατορία του στο εσωτερικό της χώρας. Επίσης ο Σαντάμ Χουσεϊν και το κόμμα του Μπάαθ, σταθεροποίησαν την δική τους δικτατορία.

Το Ιράκ χρηματοδοτήθηκε από την σαουδική αραβία, το κουβέιτ, τα υπόλοιπα κράτη του ΟΠΕΚ, διάφορες εμπορικές τράπεζες καθώς και από την εσοδή κατά την διάρκεια αυτού του πολέμου και αγόραζε οπτικά συστήματα κυρίως από την εσοδή και την γαλλία.

Οι αμερικανοί, παρόλο που σ' αυτόν τον πόλεμο δεν ήθελαν νικητές (πιστοί στην πολιτική του διαίρει και βασίλευε), μετά το 1982 υποστήριξαν το Ιράκ όταν το Ιράν ανάτρεψε την ισορροπία δυνάμεων. Η εκδοχή της νίκης του Ιράν του Χομεϊνί, όπου ήταν

Ιρακινά χαρακώματα στα σύνορα με το Ιράν το 1987.

κυρίαρχος ο ισλαμικός φανατισμός και το μίσος προς τους δυτικούς, ήταν η χειρότερη, συμπέρασμα στο οποίο συμφωνούσαν οι κυρίαρχες τάξεις σε ευρώπη και ιαπωνία, αφού είχαν το ίδιο συμφέρον για τον έλεγχο των ταξικών σχέσεων στη μ.ανατολή. Η εξόρυξη και μεταφορά πετρελαίου διακόπηκαν το 1987, περίοδο κατά την οποία ξεκίνησαν οι βομβαρδισμοί μεταξύ του Ιράν και του Ιράκ. Την ίδια περίοδο το αμερικάνικο πεντάγωνο στέλνει δυνάμεις στον Κόλπο στο πλευρό του Ιράκ. Τελικά οι δύο πλευρές συμφωνούν σε εκεχειρία υπό την αιγίδα του ΟΗΕ το 1988, μετά από έναν οκταετή πόλεμο με τεράστιες συνέπειες στις κοινωνίες και των δυο χωρών.

Στρατηγός του αμερικανικού στρατού δωρίζει σε τελετή ένα περίστροφο και μια χειροβομβίδα προς ιρακινό αξιωματικό, ως ένδειξη συμπαράστασης στο πόλεμο με το Ιράν.

Από το 1987 ο Σαντάμ εφαρμόζει τα προτεινόμενα μέτρα λιτότητας από το ΔΝΤ, φιλοδοξώντας σε ιδιωτικοποιήσεις, με στόχο να ανακάμψει η αποδυναμωμένη ιρακινή οικονομία, τόσο λόγω του πολέμου όσο και λόγω της μεγάλης μείωσης των τιμών του πετρελαίου. Μέχρι το 1990 τα σχέδια αυτά κατέληξαν σε αποτυχία λόγω του φόβου για ενδεχόμενη όξυνση της κοινωνικής οργής. Σε μια ακόμα προσπάθεια διεξόδου, από το καλοκαίρι του 1990, ο Σαντάμ πιέζει για αύξηση των τιμών του πετρελαίου και σαμποτάρει τις αποφάσεις του ΟΠΕΚ για ποσοστώσεις, συναντώντας την αντίδραση της σαουδικής αραβίας, η οποία και επικράτησε. Παράλληλα εξαπολύει ανελέητο πόλεμο στους κούρδους του β. Ιράκ με όπλα μαζικής καταστροφής και τεχνογνωσία που του παρέχει η δύση.

Η ιρακινή κυβέρνηση αποφασίζει την εισβολή στο κουβέιτ επιδιώκοντας δύο στόχους: την ροή πετρελαίου από το οικονομικά ανεπτυγμένο εμιράτο αλλά και την ακύρωση ενός υψηλού χρέους (40 δις. δολ.) προς αυτό.

Με πρόσχημα την εισβολή, το νατο ξεκίνησε τους βομβαρδισμούς κατά του Ιράκ τον Ιανουάριο του 1991 και χερσαία επέμβαση την άνοιξη. Παράλληλα επιβάλλεται οικονομικό εμπάργκο με θύματα εκατοντάδες χιλιάδες του ιρακινού λαού που διαρκεί δέκα χρόνια. Η απόφαση για τον λεγόμενο πόλεμο του κόλπου ήταν κεφαλαιώδους σημασίας για τους δυτικούς. Στόχος ήταν αφενός η καταστροφή των οικονομικών και κοινωνικών δομών του Ιράκ. Αφετέρου ήταν πλέον επιτακτική η ανάγκη για μόνιμη στρατιωτική παρουσία στην περιοχή η οποία θα λειτουργούσε σαν αντίβαρο κυρίως απέναντι στο Ιράν.

Παιχνίδι σκάκι με ονομασία " Η καταιγίδα της ερήμου".

Εικόνα από ιρακινό νοσοκομείο τη δεκαετία του 90. Το εμπόργκο που επιβλήθηκε στο Ιράκ προκάλεσε εκατομμύρια θύματα, τα περισσότερα παιδιά.

Το φάντασμα της τρομοκρατίας πλανιέται πάνω από την εξωτερική και εσωτερική πολιτική των δυτικών κρατών...

Τελικά το ιρακινό καθεστώς βγήκε ενισχυμένο, με ένα προλεταριάτο εξαθλιωμένο, αδύναμο και πειθαρχημένο, μη μπορώντας να αντισταθεί όπως τα προηγούμενα χρόνια. Το εμπόργκο που επιβλήθηκε, αποτέλεσε ουσιαστικά ένα πείραμα παραγωγής πετρελαίου με σκλάβους και όχι με εργάτες που μπορούν να διεκδικούν. Ο πόλεμος αυτός έδωσε σε πολλά αραβικά κράτη την αφορμή για περαιτέρω στρατιωτικοποίηση και αναδιάρθρωση του προλεταριάτου τους.

Ο πόλεμος του Κόλπου μπορεί να μετέτρεψε τον Σαντάμ από αγαπημένο παιδί των δυτικών σε -φαινομενικά- βασικό εχθρό τους. Όμως η πλήρης ανατροπή του σανταμικού καθεστώτος δεν ήταν προς το παρόν επιθυμητή. Η διατήρηση στην εξουσία του Σαντάμ έδινε για μια δεκαετία στη δύση το πρόσχημα για συνεχείς βομβαρδισμούς και για υπόγειες οικονομικές συναλλαγές με το Ιράκ στους νέους όρους του καπιταλισμού. Σήμερα επιλέγεται ο προσεχτικά σχεδιασμένος πόλεμος με διάφορες δικαιολογίες αλλά και σκοπούς...

Ο ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΙΡΑΚ

Κάθε πόλεμος προκειμένου να αποσπάσει την κοινωνική συναίνεση που θα τον νομιμοποιήσει χρειάζεται κάποια προσχήματα. Πίσω απ' τη βιτρίνα των πυρηνικών και πίσω από την αστεία πρόφαση ενός πολέμου ενάντια στην "τρομοκρατία", υπάρχουν πολλοί λόγοι να συμπεριλαμβάνεται ο πόλεμος αυτός στους σχεδιασμούς της κυριαρχίας.

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ο κύριος στόχος του πολέμου είναι η μεταβολή του γεωστρατηγικού και γεωπολιτικού χάρτη όλης της περιοχής της μέσης ανατολής, και κατά δεύτερο ίσως ο πετρελαϊκός έλεγχος του Ιράκ. Είναι αυτονόητο ότι στρατιωτικός έλεγχος του Ιράκ σημαίνει ότι με το πέρας του πολέμου οι ηπα και οι οποιοδήποτε σύμμαχοι τους (αγγλία, ισπανία κλπ) θα βρίσκονται στο κέντρο του ισλαμικού κόσμου, υποβαθμίζοντας καταρχήν τον αυξημένο ρόλο ευρωπαϊκών χωρών (γαλλία, γερμανία) στην περιοχή, τόσο οικονομικά όσο και πολιτικά.

Συνεχίζεται με αυτόν τον τρόπο ο σχεδιασμός για την ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνει τον πολυεπίπεδο έλεγχο (ενεργειακό, στρατιωτικό, οικονομικό) από τον Κόλπο μέχρι τη κεντρική ασία και τις χώρες της πρώην εσσο, στα πλαίσια πάντα του καπιταλιστικού ανταγωνισμού μεταξύ ηπα-εε-ιαπωνίας-ρωσίας. Η στρατηγική αυτή έχει χαραχθεί εδώ και αρκετά χρόνια και αφορούσε τον πόλεμο στο αφγανιστάν, τις στρατιωτικές επεμβάσεις σε αζερμπαϊτζάν, καζακιστάν και γεωργία κλπ.

Στην Βαγδάτη στόχος είναι να εγκατασταθεί καθεστώς που δεν θα αρνηθεί καμία στρατιωτική, πολιτική ή οικονομική διευκόλυνση στην αγγλοαμερικανική συμμαχία. Έτσι ώστε να αποκλειστεί η παρουσία γάλλων και γερμανών (οι οποίοι έχουν εδώ και πολλά χρόνια τεράστια οικονομικά και γεωπολιτικά συμφέροντα στην περιοχή) στην ανοικοδόμηση του Ιράκ και να περιοριστεί η εκμετάλλευση των πετρελαιοπηγών του από τις δυνάμεις αυτές τουλάχιστον για τα επόμενα χρόνια.

Υπενθυμίζεται ότι η πολιτική των ηπα πριν τον Ρείγκαν θεωρούσε την ευρώπη φυσικό οικονομικό και στρατηγικό τους εταίρο. Κατά την δεκαετία του Ρείγκαν και κυρίως τα τελευταία χρόνια οι παραδοσιακές συμμαχίες μεταξύ ηπα, ευρωπαϊκών χωρών και περιφερειακών καπιταλιστικών δυνάμεων (ιαπωνία, ρωσία, κίνα) αλλά και ενδοευρωπαϊκά, κλονίζονται. Ο ανταγωνισμός -ενδογενές στοιχείο του καπιταλισμού- ιδιαίτερα τώρα μέσα σε περιβάλλον γενικευμένης οικονομικής ύφεσης (χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης- παραγωγικότητας), εντείνεται με επίκεντρο ακόμη μια φορά τη μ. ανατολή και προκαλεί αναδίπλωση και επαναπροσδιορισμό των συμμαχιών, των συμφωνιών και του ρόλου των οργάνων-εργαλείων για την επιβολή παγκόσμιας κυριαρχίας (νατο, οηε, εε). Για παράδειγμα, η διάθεση για στρατιωτική κυριαρχία των ηπα έξω από το νατο, υπογραμμίζεται με την απόφαση του πενταγώνου για μεταφορά των μεγάλων βάσεων από την γερμανία σε μικρότερες ευέλικτες μονάδες σε χώρες όπως ουγγαρία, βουλγαρία, χρησιμοποιώντας τις έτσι μόνο με την υπογραφή διμερών συμφωνιών, ανεξάρτητα από τις επιλογές των άλλων δυνάμεων.

Η μ. ανατολή αποτελούσε έτσι και αλλιώς περιοχή μείζονος σημασίας λόγω του

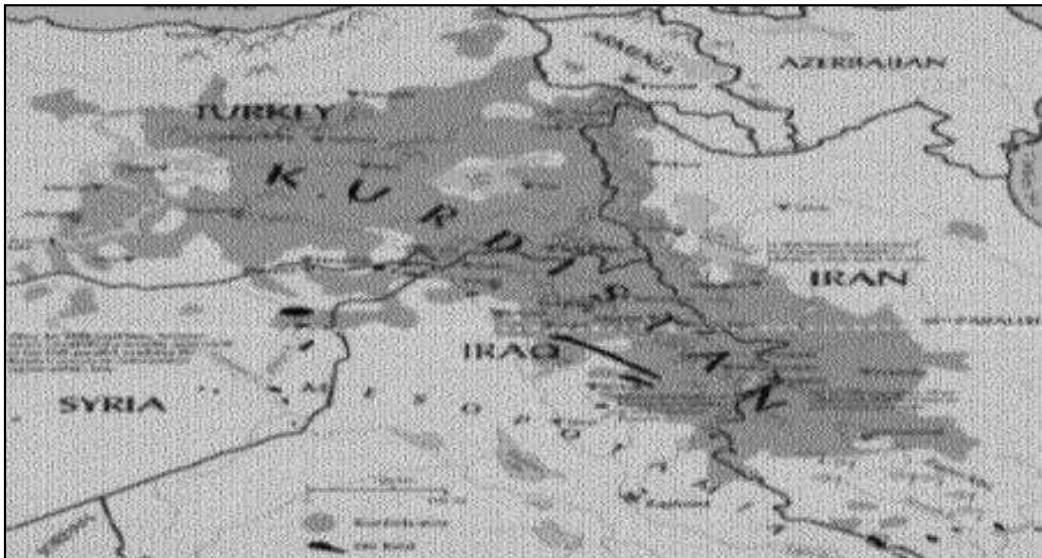
τεράστιου ενεργειακού της πλούτου. Είναι απ' την άλλη όμως και χώρος που γεννά εμπόδια και αντιστάσεις στους κυρίαρχους σχεδιασμούς: αν και τα εκεί κράτη εξυπηρετούν άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο τη δύση, δεν μπορούμε να πούμε το ίδιο για τις διαθέσεις των πληθυσμών. Ξεκινώντας από τους αγώνες των πετρελαϊκών προλετάρων των προηγούμενων δεκαετιών, φτάνουμε στην έξαρση του ισλαμικού φονταμενταλισμού και σε δυο μεγάλα ζητήματα που δημιουργούν ένα τελείως ασταθές περιβάλλον για την επέλαση του κεφαλαίου: το παλαιστινιακό και το κουρδικό.

Η δεύτερη παλαιστινιακή εξέγερση (ιντιφάντα) που ξεκίνησε το 2000, προκαλεί πολιτική και κοινωνική κρίση σε όλη τη μ.ανατολή και απ' ό,τι φαίνεται είναι απαραίτητη η παρουσία ενός σταθεροποιητικού στρατιωτικού κράτους -όπως το μετα-σανταμικό Ιράκ- που θα δώσει ένα χέρι βοήθειας στο ισραήλ στο έργο που έχει αναλάβει: την εξόντωση των παλαιστίνιων εξεγερμένων. Όσον αφορά το κουρδικό, θα αναφερθούμε λίγο πιο αναλυτικά λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που έχει ειδικά για το ιράκ.

Η τουρκία -σύμμαχος και ενεργός συνεργάτης των ηπα στην περιοχή- είναι η μόνη από τις 6 όμορες χώρες του ιράκ (κουβέιτ, σ.αραβία, ιορδανία, συρία, ιράν, τουρκία) που θα ευεργετηθεί από αυτόν τον πόλεμο. Την επομένη του πολέμου θα της δοθεί η εκμετάλλευση των πετρελαιοπηγών Μοσούλης-Κιρκούκ και γενικότερα η μεταφορά του πετρελαίου θα επιδιώκεται να γίνεται από τους εγχώριους δρόμους της. Όλα αυτά σε μια εποχή που ένα ανεξάρτητο κουρδικό κράτος με σημαντικά πετρελαϊκά κοιτάσματα υπό τον έλεγχό του, θα αποτελούσε μια τεράστια ενόχληση στο πολιτικό-στρατιωτικό κατεστημένο της Άγκυρας.

ΤΟ ΚΟΥΡΔΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Ένα ακόμα αγκάθι στη μ.ανατολή είναι όπως είπαμε και το κουρδικό ζήτημα. Εδώ να αναφέρουμε ότι σχεδόν όλος ο πληθυσμός στο β. ιράκ αποτελείται από κούρδους. Συνολικά στο ιράκ οι κούρδοι αποτελούν περίπου το 17% του πληθυσμού.

Κουρδιστάν. Το μεγάλο αγκάθι στη μέση ανατολή.

Οι κούρδοι της περιοχής είναι χωρισμένοι σε δύο πολιτικά μέτωπα, κομμουνιστικών καταβολών, το KDP και το PUK τα οποία μάχονται μεταξύ τους εδώ και χρόνια ανηλεώς. Είναι κατεξοχήν προλεταριακός πληθυσμός που ζει σε συνθήκες εξαθλίωσης και που έχει δεχτεί απίστευτο πόλεμο -στα όρια της γενοκτονίας- από το ιρακινό καθεστώς, με τη βοήθεια (στρατιωτική και οικονομική) της δύσης, κατά καιρούς της τουρκίας και την πλήρη ανοχή και συγκάλυψη του ο.η.

Σήμερα η περιοχή του β. ιράκ παίζει ιδιαίτερο ρόλο στους σχεδιασμούς για τους εξής λόγους:

-Στην ιστορική πρωτεύουσα των κούρδων του ιράκ, την Κιρκούκ, βρίσκονται τεράστια κοιτάσματα πετρελαίου, τα πιο μεγάλα και τα πιο επιφανειακά του ιράκ, τα οποία εφοφθαλμιούν πετρελαϊκές εταιρείες για περαιτέρω εκμετάλλευση μετά τη λήξη του πολέμου. Όπως αναφέρθηκε, ήδη λέγεται ότι οι ηπα θα εκχωρήσουν στην τουρκία την εκμετάλλευση του κοιτάσματος Μοσούλης-Κιρκούκ σαν ανταμοιβή για την βοήθεια που θα παρέχουν στον πόλεμο.

-Το ζητούμενο των κούρδων ηγετών των δύο παρατάξεων, που είναι στην προκείμενη περίπτωση ενωμένες ως προς τη διεκδίκησή τους, είναι η δημιουργία ενός

Ισραηλινός στρατιώτης σημαδεύει μικρό παιδί που προσπαθεί να περάσει τα συρματοπλέγματα που περικυκλώνουν όλους τους παλαιστινιακούς οικισμούς.

Κούρδες μεταφέρουν νερό από πηγή στο βόρειο ιράκ.

ανεξάρτητου κουρδικού κράτους ή έστω η συμμετοχή τους εξημισίας στην ιρακινή κυβέρνηση: μια κυβέρνηση μισο-αραβική, μισο-κουρδική. Η προοπτική αυτή όμως αυτόματα φέρνει το φόβο σε άλλες αραβικές χώρες και κυρίως στην τουρκία, καθώς συνεπάγεται την δημιουργία πρόσφορου πεδίου για τις εδαφικές διεκδικήσεις των κούρδων της τουρκίας και ίσως και του Ιράν. Θα αλλάξει επομένως όλο το πολιτικό σκηνικό σε σχέση με το κουρδικό ζήτημα.

-Η δύση και κυρίως οι ηπα, προσβλέπουν όμως στην βοήθεια των κούρδων για την ανατροπή του Σαντάμ και ενδεχομένως διαπραγματεύονται τα αιτήματα του κουρδικού μετώπου, εφόσον εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους. Γιατί πέρα από την σχεδιαζόμενη εκμετάλλευση των κοιτασμάτων του β.ιράκ, η περιοχή αποτελεί στρατηγικά ιδανικό ορμητήριο για την από βορρά προς νότο (μέσω τουρκίας) εισβολή των χερσαίων στρατευμάτων εναντίον του Ιράκ.

Οι διαπραγματεύσεις αυτές όμως έφεραν σε αντίθετες θέσεις τις ηπα με την τουρκία, η οποία εκτός από τις χρηματικές εγγυήσεις που απαιτεί για την συμμετοχή της στον πόλεμο, είναι κάθετα αντίθετη ως προς την ενδεχόμενη ύπαρξη πολιτικής αυτονομίας των κούρδων του Ιράκ. Εξάλλου η τουρκία, σχεδόν από την πτώση της οθωμανικής αυτοκρατορίας, προσπαθεί -εμπόλεμα εναντίον των κούρδων- να βάλει χέρι για δικό της όφελος στην περιοχή και στα κοιτάσματά της.

ΤΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Είναι γνωστό ότι τα παγκόσμια αποθέματα πετρελαίου μειώνονται συνεχώς καθώς η παγκόσμια ζήτηση συνεχώς αυξάνεται. Η ζήτηση σε πετρέλαιο θα αυξάνεται συνεχώς εφόσον αυξάνεται ο πληθυσμός στον πλανήτη. Η ζήτηση αυτή εκτιμάται ότι θα καλυφθεί με αύξηση της παραγωγής πετρελαίου στην μ.ανατολή. Το Ιράκ αποτελεί τη δεύτερη σε αποθέματα χώρα στον κόσμο.

Όσον αφορά τις ευρωπαϊκές οικονομίες, υπογράφονται συνεχώς διμερείς συμφωνίες μεταξύ του ιρακινού καθεστώτος και πετρελαϊκών εταιρειών. Η γαλλία και η ρωσία βρίσκονται εδώ και πολλά χρόνια σε συμφωνία με το Ιράκ για οικονομική συνεργασία στους ενεργειακούς τομείς, μέσω πολυεθνικών τους όπως η Total-Fina-Elf και η Lukoil αντίστοιχα. Υπάρχουν επίσης πάνω από 30 συμφωνίες που έχουν υπογραφεί και είναι έτοιμες να ενεργοποιηθούν μετά την άρση του εμπάργκο στο Ιράκ. Επιπλέον, η αυξανόμενη ζήτηση στις βιομηχανικές χώρες της ν.α. ασίας (κυρίως Ιαπωνία) εκτιμάται ότι μπορεί να καλυφθεί με την παραγωγή της μ.ανατολής, γεγονός που τις έχει ωθήσει στην επένδυση πολλών κεφαλαίων εκεί.

Δεν είναι τυχαία επομένως η "φιλειρηνική" και μετριοπαθής στάση που κρατάνε, καθώς γνωρίζουν πολύ καλά ότι ανατροπή του Σαντάμ θα τινάξει στον αέρα συμβόλαια δισεκατομμυρίων δολαρίων για άντληση πετρελαίου από τα κοιτάσματα του Ιράκ. Και δεν επιθυμούν να συμμετέχουν στον πόλεμο αν δεν πάρουν πρώτα εγγυήσεις ότι θα

Αμερικανικά μαχητικά πάνω από δεξαμενές καυσίμων στο Ιράκ.

Περιπολία αμερικανικού F18 πάνω από πετρελαιοαγωγούς στην αποστρατιοτικοποιημένη ζώνη στο νότιο Ιράκ.

συμπεριληφθούν στην ενεργειακή πίτα του μετα-Σανταμικού καθεστώτος. [Υποσημείωση: Θα υπάρξει εκ των πραγμάτων σύσφιξη των σχέσεων εε-ρωσίας, τη στιγμή μάλιστα που στη σύνοδο κορυφής τον Ιούνιο του 2003, θα υπογράψουν οι δυο πλευρές μεταξύ τους

ενεργειακές συμφωνίες διάρκειας 25 χρόνων].

Οι αμερικανικές εταιρίες (Exxon Mobil, Chevron-Texaco κ.α.) και οι Αγγλικές (Shell-BP) όμως είναι έξω από τον χορό αυτό των συμβολαίων και επιδιώκουν την ακύρωση των υπάρχοντων συμβολαίων με κάθε τρόπο. Έτσι, η αμερικάνικη επιρροή στη μετα-Σανταμ εποχή στα κοιτάσματα του Κόλπου, επιδιώκει να ελέγχει και να δεσμεύει ως ένα βαθμό τις οικονομίες της εε και της ιαπωνίας.

Παράλληλα, επιδιώκουν την αποδυνάμωση της διαπραγματευτικής ισχύος στο επίπεδο του καθορισμού των τιμών του πετρελαίου, που διαθέτουν αυτή τη στιγμή πετρελαιοπαραγωγές χώρες όπως η ρωσία, το μεξικό και η βενεζουέλα. Γιατί αυτές οι χώρες είτε μέσω του ΟΠΕΚ, είτε μέσω πολυεθνικών που έχουν συμφέροντα στην περιοχή, είναι -στο βαθμό που τους αναλογεί- ρυθμιστές τις τιμές του πετρελαίου. Ιδιαίτερα η βενεζουέλα είναι και κύριος προμηθευτής πετρελαίου των ηπα. Μόνο που τώρα με την αλλαγή στο πολιτικό σκηνικό της, οι ηπα φαίνεται να χάνουν ακόμα έναν παραδοσιακό ενεργειακό σύμμαχό τους.

Αλλά δεν είναι μόνο η ενεργειακή εξάρτηση της εε-ιαπωνίας που απασχολεί την β. αμερική. Το ιράκ διαθέτει πολλές πετρελαιοπηγές, οι οποίες όμως είναι τεχνολογικά ξεπερασμένες, με αποτέλεσμα να μην αντλούν το μέγιστο του πετρελαίου που μπορούν. Μετά τον πόλεμο, το παγκόσμιο κεφάλαιο πρόκειται να επενδύσει δισεκατομμύρια δολάρια στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων, πράγμα που θα αποφέρει πολλαπλάσια κέρδη από την αύξηση του ρυθμού άντλησης. Και φυσικά νέοι αγωγοί θα πρέπει να επαναχαρακτούν στην περιοχή του ιρακ, με σκοπό τη βελτιστοποίηση του δικτύου μεταφοράς του μαύρου χρυσού.

Επίσης, οι ηπα προσπαθούν να πατήσουν πόδι στα κοιτάσματα του Κόλπου (που σημειωτέον αποτελούν το 65% των παγκόσμιων αποθεμάτων) για να αποδεσμευτούν και από τη σαουδική αραβία, καθώς δε θεωρείται πλέον τόσο πιστός σύμμαχος τους. Δεν είναι καθόλου σίγουρη άλλωστε η στάση που θα κρατήσει στον ενδεχόμενο πόλεμο, αφού έχει παγώσει τον τελευταίο καιρό τις σχέσεις της με τις ηπα (αν και είναι προμηθευτής πετρελαίου των ηπα -με σημαντική έκπτωση μάλιστα- και σύμμαχος τους, καθώς υπάρχουν πολλές και διάσπαρτες βάσεις στις ερήμους της).

Οι έντονες εσωτερικές αναταραχές με την έξαρση του φονταμενταλισμού στη σ.αραβία, προκαλούν μεγάλες ανησυχίες στα πετρελαϊκά λόμπι: καθίσταται επιτακτική η ανάγκη να βρεθεί άλλο κράτος στον Κόλπο που θα εξυπηρετεί αβίαστα της επιταγές των αμερικάνικων πετρελαϊκών εταιρειών. Ήδη άλλωστε φρόντισε να ακυρώσει σημαντικά συμβόλαια που είχαν υπογράψει με αμερικάνικες εταιρείες. Σε έκθεση της η CIA τον Μάρτη του 2001, εκτιμούσε ότι ο βασιλικός οίκος της σ.αραβίας θα κλονιστεί σύντομα και θα συμπαρασύρει σε κατάρρευση και τα καθεστώτα της περιοχής. Στο σχέδιο επομένως είναι να γίνει το μετα-Σανταμικό ιρακ κυρίαρχη δύναμη στον ΟΠΕΚ.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, ο έλεγχος της ροής του πετρελαίου στο νεοφιλελεύθερο διεθνοποιημένο καπιταλισμό, δεν μπορεί να μονοπωλείται από κράτη που δεν μπορούν καν να διατηρήσουν την κοινωνική τους σταθερότητα: ο δρόμος του πετρελαίου ανοίγεται μόνο όταν δεν υπάρχει πολιτική αστάθεια. Κάτι τέτοιο δεν σημαίνει απλά την επιβολή των καπιταλιστικών συμφερόντων, αλλά και την προωθούμενη επιβολή των ίδιων των καπιταλιστικών σχέσεων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΦΕΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ο πετρελαϊκός έλεγχος του ιράκ και η γεωπολιτική κυριαρχία στη μέση ανατολή είναι ίσως οι πιο σημαντικές παράμετροι στους σχεδιασμούς για τον πόλεμο. Είναι γεγονός όμως, ότι αυτή η νέα συνεχιζόμενη κατάσταση πολέμου στην οποία έχει μπει η παγκόσμια πραγματικότητα, μετατρέπει την παγκόσμια οικονομία σε οικονομία πολέμου. Αναφερόμαστε δηλαδή στους νέου τύπου πολέμους που προωθούνται, με όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (στοχεύουν σε άμαχους πληθυσμούς, χρησιμοποιούν στρατιωτικά μέσα υψηλής αυτοματοποίησης, έχουν σχεδόν μηδενικές απώλειες για την κυρίαρχη δύναμη) οι οποίοι όμως δεν σταματούν ποτέ, καθώς κάθε φορά έχουν τη δυνατότητα επιλογής πιθανών υποτιθέμενων ή μη εχθρών-"τρομοκρατών", σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη και στοχεύουν στον απεγκλωβισμό από την παγκόσμια οικονομική κρίση, στρατιωτικοποιώντας έτσι την οικονομία.

Η στρατιωτικοποίηση της οικονομίας σαν αντίδοτο στην οικονομική ύφεση, έχει χρησιμοποιηθεί κατά κόρον στους αμερικάνικους -και όχι μόνο- σχεδιασμούς εδώ και

Πετρελαιοπηγές στη σαουδική αραβία. Η δύση προσπαθεί να αποδεσμευτεί ενεργειακά από αυτές.

Αμερικανική αφίσα που προπαγανδίζει την αλλαγή πλεύσης που προωθεί η πολιτική των ηπα. Το φάντασμα της τρομοκρατίας βοηθάει και εδώ.

Οικογενειακή εκδρομή σε βομβαρδιστικό - αντιτορπιλικό και αναμνηστικές φωτογραφίες... Στις ηπα -τον μεγαλύτερο έμπορο όπλων στον κόσμο - τα όπλα διατηρούν μια άριστη σχέση με την κοινωνία και την οικονομία.

δεκαετίες. Η αμερικάνικη οικονομία είναι χτισμένη μέσα σε ένα ισχυρό στρατιωτικοβιομηχανικό σύμπλεγμα. Τόσο οι ηπα, όσο και η βρετανία, αποτελούν με διαφορά τις δύο πιο μεγάλες κατασκευάστριες χώρες και εμπόρους όπλων του κόσμου.

Να σημειώσουμε εδώ ενδεικτικά ότι οι ΗΠΑ δαπανούν σε στρατιωτικές επενδύσεις 289,8 δις δολάρια ετησίως, δηλαδή 22 φορές περισσότερα από ότι οι εφτά πιο εχθρικές χώρες των ΗΠΑ μαζί (κούβα, ιράν, ιράκ, λιβύη, β. κορέα, σουδάν, συρία). Οι εφτά αυτές χώρες μαζί με τη ρωσία και την κίνα ξοδεύουν μαζί 100 δις δολάρια.

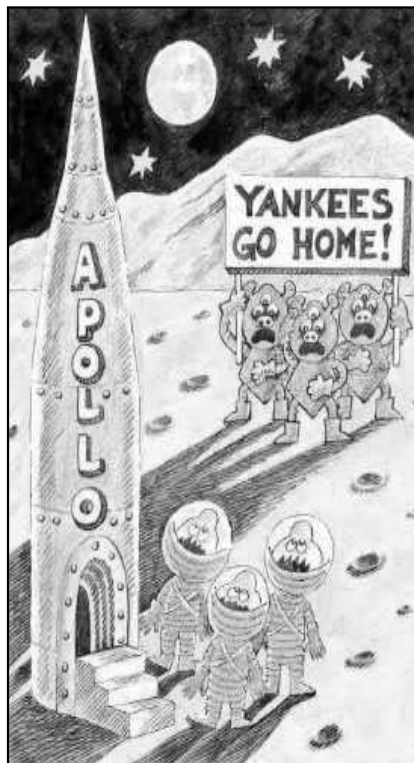
Είναι προφανές ότι οι εταιρείες στρατιωτικής βιομηχανίας, σε μια κατάσταση μόνιμου πολέμου, μεγιστοποιούν τα κέρδη τους -εκμεταλλευόμενες τη μονοπωλιακή τους θέση- αποτελώντας έτσι τον βασικό στυλοβάτη για την ανόρθωση όλης της οικονομίας. Μιας οικονομίας που -τόσο στην Αμερική όσο και παγκόσμια- δέχεται κλυδωνισμούς εδώ και χρόνια (π.χ. ασιατική χρηματιστηριακή κρίση το '97, σκάνδαλο Εηρη). Οι αγορές μπορεί να παρουσιάζουν πτωτική τάση κατά τη διάρκεια του πολέμου (αφού τα αφεντικά είναι επιφυλακτικά και ανήσυχα ως προς το που να επενδύουν), αλλά η ανάκαμψη που έπεται μεταφέρει τους οικονομικούς δείκτες πολύ πιο πάνω από πριν. Εξ' αλλου αποδεδειγμένα (ακόμη και από την όχι και τόσο χαρακτηριστική περίπτωση του πολέμου του Κόλπου το 1991), το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα έχει την τάση να παρουσιάζει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης ένα με δυο χρόνια μετά από ένα πόλεμο.

Είναι κυρίαρχο συμπέρασμα λοιπόν, για τα think tanks της Ουάσιγκτον και του Λονδίνου τουλάχιστον, ότι οι αλληπάλληλες και χρόνιες πολεμικές συγκρούσεις τονώνουν τις χρηματιστηριακές αγορές, μια σίγουρη, εύκολη και δοκιμασμένη λύση. Υπάρχουν βέβαια πολλές απόψεις που εκφράζουν μια εκτίμηση αντίθετη με αυτή, οι οποίες λένε ότι ο πόλεμος αυτός θέτει βάσεις εισόδου των ηπα σε καθεστώς πολεμικής οικονομίας εκφορτώνοντας έτσι το βάρος της υπάρχουσας εγχώριας οικονομικής κρίσης στις πλάτες της διεθνούς κοινότητας. Ένας ακόμα λόγος για τον οποίο γαλλία, γερμανία, ρωσία και η κίνα συνασπίζονται κατά των ηπα.

Η αμερικάνικη οικονομία είναι χτισμένη μέσα σε ένα ισχυρό στρατιωτικοβιομηχανικό σύμπλεγμα. Τόσο οι ηπα όσο και η βρετανία αποτελούν με διαφορά τις δύο πιο μεγάλες κατασκευάστριες χώρες και εμπόρους όπλων του κόσμου.

“ΓΡΕΚΟΣ ΑΝΤΕ ΣΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟ...”

Ανεπιθύμητοι παντού...

Το παραπάνω σύνθημα θα μπορούσε να ακούγεται σε πολλά σημεία του κόσμου. Κυρίως όμως στις βαλκανικές "υπο ανάπτυξη" χώρες... Εκεί θα το φωνάζουν σύντομα οι εκμεταλλεζόμενοι λαοί μαζί με το "yankees go home".

Θα προσπαθήσουμε στις παρακάτω γραμμές να καταδείξουμε το σύγχρονο ρόλο του ελληνικού κράτους και του ελληνικού κεφαλαίου στη παγκόσμια γεωπολιτική σκακιέρα, τις προπολεμικές τους ετοιμασίες, τις πολεμικές τους διαθέσεις, αλλά και τις μεταπολεμικές προσδοκίες των ελλήνων καπιταλιστών. Οι παράμετροι αυτοί είναι άλλωστε στενά συνδεδεμένοι μεταξύ τους, αλληλοεξαρτώνται και αποτελούν βασικό παράγοντα του ελληνικού καπιταλιστικού συστήματος, αλλά κατ' επέκταση και του διεθνοποιημένου κεφαλαίου. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην απόπειρα σύνδεσης κάθε είδους πολεμικής δραστηριότητας της Ελλάδας με την οικονομία της χώρας και τα συμφέροντα της.

Δεν είμαστε τόσο αφελείς να ισχυριστούμε ότι το ελληνικό κεφάλαιο έχει δική του ανεξάρτητη υπόσταση στη παγκόσμια αγορά. Δεν μπορεί δηλαδή να σταθεί απο μόνο του, αυτό το γνωρίζουμε. Υπάρχει σαφής σύνδεση, ή μάλλον καλύτερα μια έντονη σχέση εξάρτησης, με το "ξένο" κεφάλαιο.

Θεωρούμε ότι όλοι οι εθνικοί στρατοί είναι φονικά εργαλεία στα χέρια των κρατών, μηχανισμοί ελέγχου των μαζών και της επιβολής της τάξης όταν αποτύχουν όλοι οι άλλοι "ειρηνικοί" τρόποι αύξησης του πλούτου των καπιταλιστών, όπως και βασικός παράγοντας της ύπαρξης και της διαιώνισης κρατικών δομών στις κοινωνίες. Παράλληλα έχουμε συνείδηση ότι είναι μια πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα που μας περικυκλώνει, μας απειλεί, μας εκβιάζει και καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη ζωής μας. Στη προκειμένη περίπτωση, μια πιο λεπτομερής αναφορά στον ελληνικό στρατό μας βοηθάει να κατανοήσουμε και να εξηγήσουμε γιατί η ελλαδίτσα, που όπως θα φανει παρακάτω μόνο ελλαδίτσα δεν είναι, είναι ένοχη και όχι εκβιασμένη.

Ευθυγράμμιση τσαρουχιών από έλληνα αξιωματικό της προεδρικής φρουράς.

Φλεγόμενο τανκ στην Κύπρο το 1974.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

Οι αποστολές ελληνικών στρατευμάτων εκτός των συνόρων δεν είναι θέμα αμυντικής πολιτικής, ούτε εκβιασμού. Πρόκειται για μια ιμπεριαλιστική κίνηση που σκοπό έχει την προάσπιση των ελληνικών οικονομικών συμφερόντων στο παγκόσμιο περιβάλλον. Το 1959 η Ελλάδα έστειλε εκστρατευτικό σώμα στη μακρινή νοτιο ανατολική Ασία. Στη κρίση της Κύπρου το '74, μεγάλο μέρος του ελληνικού ναυτικού και στρατού ξηράς αποστέλεται στο νησί. Το 1991 ελληνικές φρεγάτες συμμετέχουν στον πόλεμο του Κόλπου. Στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας το '99, ελληνικά αντιτορπιλικά περιπολούν στην Αδριατική. Κατά την επιδρομή στο Αφγανιστάν, η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στην "καταπολέμηση της τρομοκρατίας". Φτάνοντας στο σήμερα, εν μέσω του πολέμου στο Ιράκ, ο ελληνικός στρατός είναι διασκορπισμένος σε πολλά σημεία ανά τον κόσμο, συμμετέχοντας σε "ειρηνευτικές" αποστολές:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΒΟΣΝΙΑΣ (ΕΛΔΥΒ)

280 άτομα, 119 οχήματα, στρατόπεδο Βισόκο στο Σαράγεβο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΑΛΒΑΝΙΑΣ 1 (ΕΛΔΑΛ 1)

803 άτομα, 224 οχήματα, διασκορπισμένοι σε στρατόπεδα στον Αυλώνα, στο Ελμπασάν και στα Τίρανα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΑΛΒΑΝΙΑΣ 2 (ΕΛΔΑΛ 2)

215 άτομα στο στρατόπεδο Isbberish στα Τίρανα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΑΛΒΑΝΙΑΣ 3 (ΕΛΔΑΛ 3)

91 άτομα, 33 οχήματα μεταξύ του αεροδρομίου Rinas και του λιμανιού στο Δυρράχι. Σε δημοσίευμα του ελληνικού υπουργείου εθνικής άμυνας αναφέρεται μεταξύ άλλων: "*Παρά την υψηλή επικινδυνότητα του θεάτρου των επιχειρήσεων, η ΕΛΔΑΛ εκτέλεσε με απόλυτη επιτυχία όλες τις αποστολές που της ανατέθηκαν, αποσπώντας τα συγχαρητήρια του Ιταλού διοικητή της Πολυεθνικής Δυνάμεως. Ο επαγγελματισμός, η πειθαρχία και η εμπειρία των Ελλήνων στρατιωτών και συγχρόνως η ικανότητα τους να αναπτύσσουν φιλικές σχέσεις με τους Αλβανούς πολίτες, συνέβαλλε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο λαών.*"

Ο ελληνικός στρατός είναι αυτή τη στιγμή διασκορπισμένος σε όλα τα βαλκάνια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΚΟΣΟΒΟΥ (ΕΛΔΥΚΟ)

2002 άτομα, πολλές ταξιαρχίες, τάγματα, λόχοι, οχήματα όλων των τύπων, 2 C-130. Εδρεύει στο στρατόπεδο Ουρόσεβατς. Για την ΕΛΔΥΚΟ το υπουργείο άμυνας αναφέρει: "*Η επιτυχής και εποικοδομητική παρουσία της ΕΛΔΥΚΟ οφείλεται κυρίως στη σύνθεσή της από στελέχη, η οποία έχει ως αποτέλεσμα να εκτελούν οι Μονάδες με άριστο τρόπο την αποστολή τους και να προβάλλεται η Ελλάδα τόσο στην περιοχή των επιχειρήσεων όσο και στα διεθνή στρατιωτικά φόρα και οργανισμούς.*"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΚΟΠΙΩΝ

411 άτομα στην Κρίβολα κοντά στη πρωτεύουσα Σκόπια στη Μακεδονία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

140 άτομα, 57 οχήματα σε στρατόπεδο στη Καμπούλ στην επιχείρηση "διαρκής

Έλληνας κομάντος με το κατάλληλο μασκάρωμα όπως στις ταινίες του hollywood.

ελευθερία" για την οποία δημοσιεύεται απο το υπουργείο άμυνας:

"Το ελληνικό Πολεμικό Ναυτικό άμως συνεισφέρει δυνάμεις και στο πλαίσιο της επιχείρησης των Ηνωμένων Πολιτειών και των συμμάχων τους στην περιοχή της Κεντρικής Ασίας. Η πολυεθνική ναυτική δύναμη που έχει συσταθεί, τελεί υπό την Αμερικανική Κεντρική Διοίκηση USCENTCOM (U.S. Central Command), της οποίας η θαλάσσια περιοχή ευθύνης είναι η Ερυθρά Θάλασσα, η Αραβική Θάλασσα, ο Περσικός Κόλπος και ο Ινδικός Ωκεανός. Από ελληνικής πλευράς συμμετέχει μία φρεγάτα (Φ/Γ) τύπου ΜΕΚΟ ή τύπου "S", με οργανικό ελικόπτερο (Ε/Π) S-70Β6 ή ΑΒ-2 12, ενώ επί του πολεμικού σκάφους επιβαίνει αριθμός βατραχανθρώπων που ανήκουν στην Ομάδα Υποβρυχίων Καταστροφών (ΟΥΚ). Η ελληνική συμμετοχή εξελίσσεται με μεγάλη επιτυχία και οι Έλληνες αξιωματικοί και οπλίτες έχουν αποσπάσει τα εγκωμιαστικά σχόλια των διοικητών της πολυεθνικής ναυτικής δύναμης, οι οποίοι τους αναθέτουν τις πλέον απαιτητικές από στρατιωτικής φύσεως αποστολές."

Επίσης, αξιωματικοί του ελληνικού στρατού συμμετέχουν σε αποστολές στο κουβέιτ, στο βόρειο ιράκ, στη γεωργία και στη δυτική Σαχάρα. Αυτό τον καιρό ελληνικά πλοία βρισκονται στο κόλπο, όπως επίσης έλληνες πιλότοι υποβοηθούν συμμαχικά βομβαρδιστικά, συμμετέχοντας στα πληρώματα αεροσκαφών ΑWΑCΣ.

Είναι φανερό πως η πολιτική σταθερότητα (εδώ εννοούμε την εγκατάσταση ή συντήρηση "δημοκρατικών" και υπάκουων καθεστώτων, ώστε να αποφεύγονται απρόβλεπτες και αστάθμητες εξελίξεις) σε πολλές "αναπτυσσόμενες" περιοχές ανάγεται σε μείζονα στόχο του ελληνικού κράτους. Και σημασία δεν έχει μονο το αποτέλεσμα (δηλ. όταν επέρχεται η σταθερότητα) αλλά κυρίως η έμπρακτη συμμετοχη στο δρόμο προς αυτή όπως και η διαφύλαξη της. Γιατί όμως;

Στη προσπάθεια του διεθνούς κεφαλαίου να ανασυγκροτήσει μια χώρα (η οποία π.χ. έχει καταστραφεί απο έναν πόλεμο) και να την προσαρμόσει στις ανάγκες και τις διαδικασίες της σύγχρονης κεφαλαιοκρατικής αγοράς, επενδύονται απο διεθνείς οργανισμούς τεράστια χρηματικά ποσά και μοιράζονται αναλόγως στα κράτη και τις επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν. Όσον αφορά την ανασυγκρότηση των χωρών της βαλκανικής, το μεγαλύτερο κομμάτι της χρηματοδότησης προήλθε απο την ευρωπαϊκή ένωση. Το κόστος έφτασε τα 30 δις δολάρια και η μοιρασία της πίτας έγινε απο το Eco/Fin (συμβούλιο όλων των υπουργών οικονομίας της ε.ε. καθώς και επιχειρηματιών και άλλων οικονομικών παραγόντων). Επίσης στην ενίσχυση με κεφάλαια συμμετείχε το ΔΝΤ, η παγκόσμια τράπεζα, όπως και άλλα ιδιωτικά κεφαλαία. Η παραπάνω διαδικασία μοιάζει με ένα νέο "σχέδιο Μάρσαλ".

Οι ελληνικές επιχειρήσεις ρίχνονται λοιπον στη κούρσα για να διεκδικήσουν τα μερίδια τους απο τα κεφάλαια που διαθέτει η διεθνής κοινότητα για τα έργα υποδομής. Τώρα πλέον δεν εμφανίζονται με τη λογική του "πτωχού συγγενή" (όπως αναφέρει μεγάλη οικονομική εφημερίδα) αλλά με τη λογική του πρωταγωνιστή. Σαφές, αφού "το ελληνικό κράτος κινείται σε όλα τα επίπεδα για να συντονίσει και να διευκολύνει την ελληνική παρουσία στην προσπάθεια ανασυγκρότησης των Βαλκανίων αλλά και για να εγγυηθεί την ασφάλεια των κεφαλαίων που θα διαθέσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις" (συνεχίζει το δημοσίευμα). Αυτό που δεν αναφέρει ρητά ο δημοσιογράφος είναι πως την εξασφάλιση χρηματοδότησης και την εγγύηση των κεφαλαίων των ελλήνων καπιταλιστών, αναλαμβάνει η ελληνική διπλωματία με κύριο μοχλό διεκδίκησης τη παρουσία ελληνικού στρατού στην περιοχή.

Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός πως δίνεται η δυνατότητα και σε μικρότερες επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς ανάθεσης έργων ανοικοδόμησης. Δεν είναι δηλαδή μόνο οι "μεγάλοι" που διεκδικούν μερίδιο των επενδυτικών κεφαλαίων, αλλά και πολλές μικρες επιχειρήσεις αξιώνουν εξασφάλιση χρηματοδότησης και παραπέρα υποστήριξης. Ετσι για παράδειγμα μπορεί και μια μικρή εταιρία λογιστικής να στείλει αντιπροσωπία στο Βελιγράδι και να "βοηθήσει" εκεί με διάφορους τρόπους. Για όλους κάτι δηλαδή... Κανείς να μη μείνει παραπονεμένος. Μικροί-μεγάλοι στο μεγάλο φαγοπότι. Σε τέτοιες έξυπνες μεθόδους στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό και η συναίνεση απο πλευράς της ελληνικής κοινωνίας.

Το έτος 2000 συστήθηκε απο διάφορες ευρωπαϊκές και διεθνείς επιτροπές το στρατηγείο του "ευρωπαϊκού οργανισμού για την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων" στη Θεσσαλονίκη. Απο τη Θεσσαλονίκη θα συντονίζονται λοιπόν όλες οι σημαντικές κινήσεις που αφορούν τις επενδύσεις κεφαλαίων σε κατεστραμμένες απο πολέμους χώρες των Βαλκανίων. Σε οικονομικούς και διπλωματικούς κύκλους μάλιστα, μιλούν ξένοιαστα για τη "Διαδικασία της Θεσσαλονίκης". Ο ιταλός πρόεδρος του οργανισμού δηλώνει σε ελληνική εφημερίδα: "Η παρουσία του οργανισμού στη Θεσσαλονίκη δίνει στην ελληνική επιχειρηματική κοινότητα εκτεταταμένη πληροφόρηση για τις δραστηριότητες του, για τα προωθούμενα projects, για τους διαγωνισμούς και τις διαδικασίες τους. Αυτή ακριβώς η προνομιακή πληροφόρηση θα πρέπει, λογικά, να την

οδηγήσει και σε μια καλή επίδοση στο μοίρασμα της πίτας" και το ίδιο κυνικά συνεχίζει παρακάτω "στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας θα εξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα ώστε οι ελληνικές επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν το κομμάτι της πίτας που τους αναλογεί". Και για να μην ανησυχεί ο κύριος πρόεδρος το ελληνικό κράτος κάνει ο,τι προβλέπεται απο τους διεθνείς οργανισμούς σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές "πίτας"! Στέλνει μπόλικο στρατό! Για την ειρήνη βέβαια...την επενδυτική.

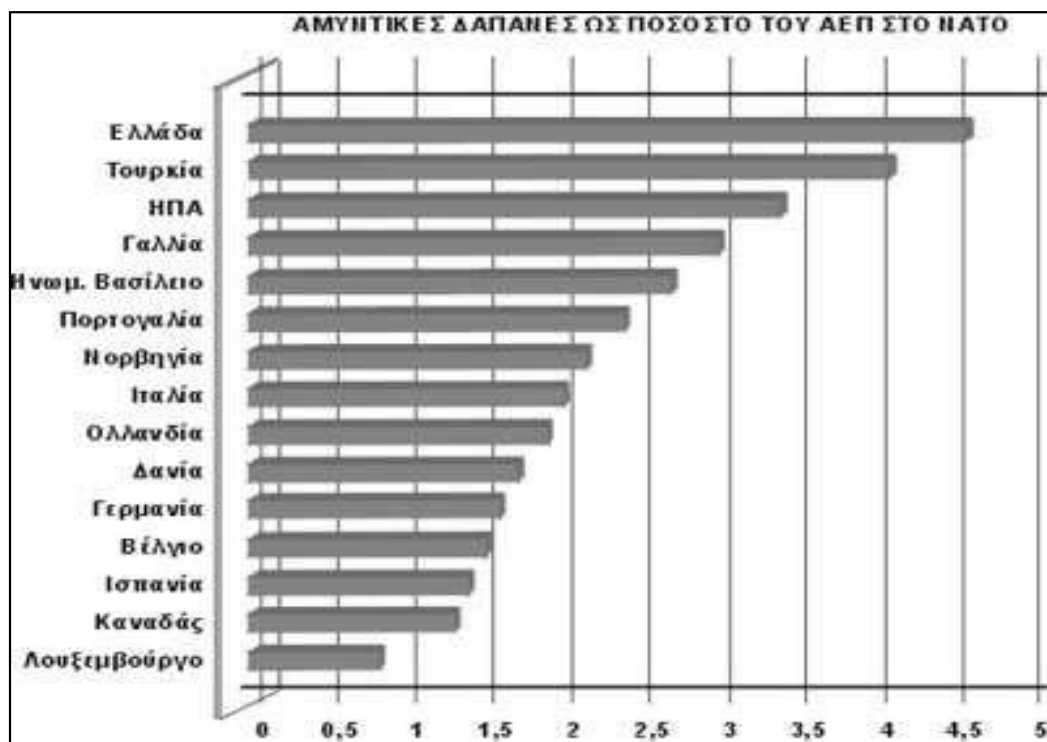
Αυτό σημαίνει λοιπόν "ειρηνευτική αποστολή" και επενδύεται βέβαια με ανθρωπιστικές κινήσεις, όπως τη δημιουργία συσσιτίων ή αιμοδοσίας. Για να μην ξεχνιόμαστε και να μη μας πάρουν χαμπάρι. Συνοψίζοντας για τις ειρηνευτικές αποστολές η ηγεσία του υπ.αμυνας λέει:

"Με αυτή την συμμετοχή της σε πολυεθνικές ειρηνευτικές δυνάμεις, κυρίως στο χώρο των Βαλκανίων, η Ελλάδα αναδεικνύει το σταθεροποιητικό ρόλο της στην περιοχή, προβάλλει τις ένοπλες δυνάμεις της και υποβοηθά την ελληνική διπλωματία."

ΤΑ ΟΠΛΑ, ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΙΜΟΔΟΣΙΕΣ

Είναι γνωστά τα υπέρογκα ποσά που διαθέτει το ελληνικό κράτος για τον εξοπλισμό του στρατού του. Πάντα με πρόσχημα το "αγαθό" της άμυνας, που θα μας προστατέψει απο τους τούρκους σε περίοδο πολέμου (...εδώ γελάμε...). Η Ελληνική Βιομηχανία Όπλων (ΕΒΟ) έχει πλέον ιδιωτικοποιηθεί απο το 1991, και ιδιωτικά κεφάλαια κλείνουν τα συμβόλαια με τον ελληνικό στρατό. Έμποροι όπλων (έχουν μια προμήθεια γύρω στο 2%, αλλά σε ένα όπλο κόστους 1 τρις, μένουν στη μπάντα 20 δις) θέλουν να πουλήσουν όσο περισσότερα όπλα γίνεται και η πολιτική του ελληνικού κράτους που αναφέραμε παραπάνω "αγοράζει".

Στο σχεδιάγραμμα παρακάτω φαίνεται πόσο σημαντική είναι για το ελληνικό κράτος η πολιτική της συμμετοχής στη παγκόσμια γεωπολιτική σκακιέρα "επι ίσοις όροις"...

Απ' όλα τα κράτη του νατο, το ελληνικό ξεοδεύει τα περισσότερα χρήματα απο τον προϋπολογισμό του για στρατιωτικούς εξοπλισμούς. [Στοιχεία 2002].

Και για να ενισχύσουμε τη λογική μας όσον αφορά τα παραπάνω, ας ακούσουμε τι λέει ο υπουργός άμυνας:

"Η άμυνα και η οικονομία αποτελούν το υπόβαθρο, τους δύο βασικούς πυλώνες στους οποίους εδράζεται η εθνική στρατηγική ενός κράτους. Στο πλαίσιο ενός δυναμικού, ευμετάβλητου, ασταθούς και άκρως ανταγωνιστικού γεωστρατηγικού περιβάλλοντος εντός του οποίου πρέπει να επιβιώσει και να ευημερήσει μία χώρα, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση που διέπει τις δύο αυτές βασικές συνιστώσες της εθνικής στρατηγικής. Και τούτο, διότι αυτή η σχέση αλληλεπίδρασης έχει καθοριστική σημασία για την επίτευξη των στόχων της εθνικής στρατηγικής. Ισχυρή άμυνα μπορεί να υπάρξει μακροχρόνια μόνο όταν αυτή στηρίζεται σε οικονομική ευρωστία που επιτρέπει στη χώρα να προσπίσει, αλλά και να προωθήσει τα εθνικά της συμφέροντα. Αυτό είναι το πλαίσιο το οποίο διέπει την πολιτική του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ως προς τις αμυντικές δαπάνες της χώρας."

Τα παραπάνω λόγια είναι αποκαλυπτικά... Ευθέως παραδέχονται οτι ισχυρή άμυνα σημαίνει προάσπιση των εθνικών συμφερόντων. Εθνικό συμφέρον μεταξύ άλλων σημαίνει,

βομβαρδίζουμε το νοσοκομείο, το ξαναχτίζουμε και μετά στο ίδιο νοσοκομείο διοργανώνουμε αιμοδοσία...

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΙΕΣ ΕΝ ΚΑΙΡΟ ΠΟΛΕΜΟΥ...

Πριν πέντε χρόνια συστήθηκε στο υπουργείο εξωτερικών η "διεύθυνση ενεργειακής διπλωματίας". Η Ελλάδα επιδιώκει να αποτελέσει βασικό και ολοκληρωμένο διαμετακομιστικό κέντρο στη γραμμή ανατολής-δύσης, η οποία θα ξεκινά από τις πηγές της κεντρικής Ασίας και θα καταλήγει στην ευρωπαϊκή αγορά. Για το λόγο αυτό προσανατολίζεται ανάλογα, ώστε να διεκδικήσει το ρόλο του "δυνατού κρίκου" στη μεγάλη ενεργειακή (δηλαδή πολιτική, διπλωματική και οικονομική) αλυσίδα.

Δύο είναι τα μέτωπα που επικεντρώνεται η ελληνική ενεργειακή διπλωματία σήμερα.

-Άντληση και μεταφορά φυσικού αερίου από το τουρκμενιστάν και το Ιράν προς τη δυτική ευρώπη. Πρόκειται για τα μεγαλύτερα αποθέματα φυσικού αερίου στον κόσμο. Ο αγωγός θα ακολουθήσει τη διαδρομή τουρκμενιστάν (όπου θα καταλήγουν τα ιρανικά αποθέματα) -κασπία-αζερμπαϊτζάν-γεωργία-τουρκία και Ελλάδα ως τη Θεσσαλονίκη όπου και θα συνδεθεί με τον αγωγό Ιταλίας-Ελλάδας. Το κόστος κατασκευής του αγωγού, ως 5 δις δολάρια, θα καλυφθεί αποκλειστικά από τις Shell-Bechtel - General Electric, ενώ η Ελλάδα θα μπορεί να προμηθεύεται φυσικό αέριο από τον αγωγό, σε προνομιακές τιμές.

-Το δεύτερο μέτωπο αφορά τον αγωγό πετρελαίου Μπουργκας - Αλεξανδρούπολη, ο οποίος επίσης ίσως να καταλήξει στη Θεσσαλονίκη, και θα διαδραματίσει ρόλο στη μεταφορά των πετρελαίων της κεντρικής Ασίας, κυρίως του Καζακστάν, προς την ευρώπη. Το κόστος ανέρχεται στα 700 εκ. δολάρια, και στη κατασκευή θα συμμετέχει μεταξύ άλλων το ελληνικό δημόσιο και ο όμιλος Λαση, ΕΛΠΕ και Κοπελούζου.

Βέβαια για τους παραπάνω αγωγούς υπάρχουν και εναλλακτικοί δρόμοι. Ποιοί και με τι ποσοστό θα συμμετέχουν στη κατασκευή και τις εγκαταστάσεις, αλλά κυρίως ποιοί θα απολαμβάνουν τα τεράστια οικονομικά οφέλη (τέλη διέλευσης, φορολόγηση αναλίτρο κλη), θα κριθεί με παρόμοιο τρόπο όπως και με τις χρηματοδοτήσεις και τις αναθέσεις κατασκευών στα Βαλκάνια, όπως περιγράψαμε παραπάνω.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΣΥΝΑΙΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Πλησιάζοντας στη πολεμική σύρραξη στο Ιράκ, το ελληνικό κράτος αν θέλει να διεκδικήσει κομμάτι από την πίτα που θα κοπεί όταν επέλθει έστω και προσωρινή σταθερότητα στη κεντρική Ασία, πρέπει να αποδείξει ότι είναι σύμμαχος με όλη τη σημασία της λέξης. Μόνο έτσι θα μπορέσει άλλωστε να γίνει και συναίτερος με αξιώσεις και ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη. Σύμμαχος και συναίτερος για τον επικείμενο πόλεμο λοιπόν σημαίνει:

-Παροχή απεριόριστης άδειας υπερπήσεων στον ελληνικό εναέριο χώρο. Ακυρώνεται δηλαδή το ελληνικό εναέριο σύστημα εναέριας κυκλοφορίας για αεροπλάνα που θα βομβαρδίζουν στο Ιράκ.

-Άδεια μετασταύθμευσης όλων των τύπων των συμμαχικών αεροπλάνων.

-Παροχή μόνιμης διπλωματικής άδειας για ελλιμενισμό και κατάπλου πολεμικών πλοίων σε όλα τα λιμάνια της χώρας.

-Νηοψίες ελληνικών φρεγάτων στο Κόλπο (δηλαδή ελληνικά πλοία θα σταματούν και θα ελέγχουν το φορτίο και την ιθαγένεια εμπορικών πλοίων στο περσικό Κόλπο).

-Ενεργοποίηση των αντιαεροπορικών συστημάτων "Βέλος", "S-300" και "Patriot" για τη προστασία συμμαχικών στρατιωτικών μονάδων.

-Παραχώρηση της αμερικανονατοϊκής βάσης της Σούδας.

Σχετικά με το τελευταίο παραγοντα (τη βάση της Σούδας στο Ακρωτήριο Χανίων) θα αναφέρουμε επιγραμματικά τις υπηρεσίες της προ τις δολοφονικές στρατιωτικές μηχανές του NATO, και κυρίως των ηπα:

-Πτησεις, συντήρηση, υποστήριξη αεροσκαφών ναυτικής συνεργασίας και αεροσκαφών ηλεκτρονικής αναγνώρισης.

-Πτήσεις, συντήρηση, υποστήριξη αερομεταφορών, εφοδιακή υποστήριξη αεροσκαφών ιπτάμενου ανεφοδιασμού.

-Επεξεργασία στοιχείων στο έδαφος (π.χ ρύθμιση των οργάνων ενός υποβρυχίου ή

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ
ΧΑΝΙΩΝ

↑ ΠΡΟΣ
ΝΑΤΟΪΚΑ
ΣΦΑΓΕΙΑ
ΣΟΥΔΑΣ

ΥΙΧ18145

ενός αεροσκάφους, σύμφωνα με το μαγνητικό πεδίο σε κάθε περιοχή, ώστε να βρίσκουν καλύτερα το στόχο τους οι βόμβες).

- Χρήση αεροδρομίου απο αεροσκάφη των αεροπλανοφόρων.
- Αποθήκευση, συντήρηση και συναρμολόγηση ναρκών.
- Αποθήκευση και συντήρηση πυρομαχικών.
- Διοικητική και εφοδιαστική υποστήριξη.
- Αποθήκευση καυσίμων και ανταλλακτικών.

Τα παραπάνω είναι τα επίσημα στοιχεία που αναφέρονται στη ισχύουσα σύμβαση με το ελληνικό κράτος (υπογραφή κ. Σημίτη, το 1998). Σαφώς οι πραγματικές υπηρεσίες θα υπερβαίνουν τις προσυμφωνημένες, ιδιαίτερα σε περίπτωση πολέμου. Ολ' αυτά δεν αποτελούν "διευκολύνσεις" (μια λέξη επιλεγμένη με πολύ προσοχή απο την κυριαρχία) αλλά "σαφή συμμετοχή και υποστήριξη".

Απ' όλο το κείμενο, γίνεται σαφές οτι ο ελληνικός ιμπεριαλισμός δεν έχει τίποτα να ζηλέψει σε ποιότητα απο αντίστοιχους μεγάλων δυτικών κρατών. Η ποσότητα έρχεται με τον καιρό...

Ανεφοδιασμός νατοϊκού πολεμικού πλοίου στη ναυτική βάση της Σούδας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΣΕ ΑΣΤΑΘΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΟΤΕ

Ο ΟΤΕ είναι αυτή τη στιγμή μια πολυεθνική εταιρεία με 60 εκατομμύρια πελάτες, 75.000 εργαζόμενους και τζίρο 2 τρις. δρχ. τον χρόνο. Αυτή τη στιγμή εξοπλίζει και αναβαθμίζει τα δίκτυα στη ρουμανία, τη σερβία και την αρμενία. Το μήνυμα που βγάζει προς τα έξω όσον αφορά τις επενδύσεις στα Βαλκάνια, είναι το "η περιοχή μας αξίζει μια καλύτερη τύχη". Αυτή τη στιγμή ο ΟΤΕ δίνει προτεραιότητα στον διαγωνισμό για την εξαγορά του 5 1% του τηλεπικοινωνιακού οργανισμού της μακεδονίας, όπου αντιπαλοι του είναι ο ουγγρικός και ο σλοβενικός οργανισμός (...με καμία πιθανότητα...). Έπειτα από αυτό το διαγωνισμό θα προσανατολιστεί προς τη διεκδίκηση μιας θέσης στην αγορά της βουλγαρίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο από τις επενδύσεις στο εξωτερικό και την επέκταση των δραστηριοτήτων του, ο όμιλος ΟΤΕ προσδοκά κέρδη που θα ξεπεράσουν το 1 δις dollars (400 δις δρχ.) μέχρι το τέλος του 2003. Πρόσφατα συνταξιοδότησε πρόωρα 1475 εργαζόμενους.

Παρέμβαση στους δρόμους της Αθήνας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΠΙΖΝΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Συμβόλαιο με το αμερικανικό δημόσιο για τον εφοδιασμό με καύσιμα του αμερικανικού στόλου που βρίσκεται στη Μεσόγειο εξασφάλισε ο όμιλος Aegean του Δημήτρη Μελισσανίδη τον περασμένο μήνα. Η συμφωνία είναι εξάμηνης διάρκειας και αφορά καύσιμα ύψους 15 εκατ. δολλαρίων με προοπτική ανανέωσης, αφού οι ανάγκες των αμερικανικών πολεμικών πλοίων που βρίσκονται στη Μεσόγειο ενόψει επιχειρήσεων στον Περσικό είναι τεράστιες. Η άλλη εταιρεία που έχει επίσης αναλάβει να ανεφοδιάζει τον αμερικανικό στόλο είναι η Sekavin του Βαρδινογιάννη.

Στη δύσκολη αυτή συγκυρία της αβέβαιης προπολεμικής περιόδου και του εντονότερου παρά ποτέ διχασμού μεταξύ των ευρωπαϊών εταίρων, αναλαμβάνει η ελληνική κυβέρνηση την προεδρία της ευρωπαϊκής ένωσης. Το μέλλον της πολυπόθητης ολοκλήρωσης ήταν δυσσώωνο πριν καν αρχίσει να αιωρείται η απειλή για επέμβαση στο Ιράκ. Αδυναμία χάραξης ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής λόγω των προστριβών ως προς το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, αντιθέσεις στην εξωτερική πολιτική, "κοινή" αγροτική πολιτική, διεύρυνση, άμυνα και ασφάλεια, θέματα-αγκάθια που -προς το παρόν τουλάχιστον- απομακρύνουν παρά φέρνουν πιο κοντά τα ευρωπαϊκά κράτη, θα πρέπει να συζητηθούν το τρέχον εξάμηνο της ελληνικής προεδρίας, εν μέσω της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης και στη σκιά της επικείμενης επίθεσης στο Ιράκ.

Το ότι η ελληνική προεδρία θα τα βρει μπαστούνια στην προσπάθεια της να συντονίσει τις συζητήσεις γύρω από τα ζητήματα αυτά, πόσο μάλλον στο να προσπαθήσει την επίτευξη συμφωνιών πάνω σε αυτά, είναι δεδομένο. Άλλο τόσο σίγουρο είναι όμως ότι το κύρος του ελληνικού κράτους θα ανέβει κατακόρυφα, πετυχαίνοντας έτσι μια περεταίρω καταξίωση του ελληνικού καπιταλισμού στην ανοδική του πορεία στον ευρωπαϊκό και διεθνή καταμερισμό.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΟΜΗΡΙΑ ΣΕ ΜΙΑ "ΗΜΙΠΑΡΑΝΟΜΗ" ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η πτυχή εκείνη της ευρωπαϊκής πολιτικής που θα μας απασχολήσει εδώ, είναι μια από αυτές που πραγματικά "κάνει" το ελληνικό κράτος και που, πέραν των προαναφερθέντων λόγων, έχει άμεσο συμφέρον να συμβάλλει ώστε η χάραξη της να επιτευχθεί σύντομα. Η μεταναστευτική πολιτική άλλωστε, αποτελούσε και αποτελεί ένα από τα θέματα αιχμής στις άτυπες συνόδους κορυφής των ευρωπαϊών υπουργών. Κατά πάσα πιθανότητα η ελληνική προεδρία δε θα προλάβει να διευθετήσει το ζήτημα μέσα στο τρέχον εξάμηνο -εν καιρώ πολέμου άλλωστε πολλές προγραμματισμένες συζητήσεις θα "παγώσουν"- ώστε να υπογραφεί μια σχετική συμφωνία. Αυτό όμως δεν αλλάζει στο ελάχιστο τη βούληση του ελληνικού κράτους και των υπολοίπων εταίρων να διαμορφώσουν ένα νομικό πλαίσιο που θα διαχειρίζεται τις μεταναστευτικές ροές κατά το βέλτιστο -με τα δικά τους δεδομένα πάντα- δυνατό τρόπο, πόσο μάλλον λίγο πριν τη πολυσυζητημένη διεύρυνση της ε.ε. που θα προκαλέσει μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα στο εσωτερικό της ένωσης.

Για να διαπιστώσουμε ποιός είναι ο βέλτιστος αυτός τρόπος, αρκεί να κοιτάξουμε πίσω από τις επίσημες διατυπώσεις σχετικά με το "πρόβλημα της μετανάστευσης". Η "καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης" είναι η σημαία των αφεντικών της ευρώπης και η καραμέλα των ντόπιων κυρίαρχων, αναφορικά με το θέμα των μεταναστών. Όχι πως το σύνθημα αυτό δεν αποτελεί από μόνο του ένδειξη απανθρωπιάς (το ότι υπονοεί την ύπαρξη ανθρώπων "λαθραίων" είναι πέρα για πέρα ρατσιστικό), η βαρβαρότητα στο μεγαλείο της ωστόσο περικλείεται στην ουσία της μεταναστευτικής πολιτικής καθαυτής.

Θα κάνουμε εδώ μια παραδοχή. Λόγω της έλλειψης από μέρους μας στοιχείων για την κατάσταση που επικρατεί στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη, θα περιοριστούμε στα συμπεράσματα που εύκολα εξάγονται από την πολιτική του ελληνικού κράτους απέναντι στους μετανάστες, με την πεποίθηση ότι η ψήφιση της ενιαίας ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής δε σηματοδοτεί την αλλαγή της στάσης των αφεντικών -εδώ και αλλού- απέναντι στο πιο εξαθλιωμένο κομμάτι των δυτικών κοινωνιών.

Ο βολικός διαχωρισμός των μεταναστών σε "νόμιμους" και "παράνομους" (παρακάτω

θα δούμε και άλλους, εξίσου βολικούς διαχωρισμούς...) που γίνεται απ'την ελληνική νομοθεσία ακολουθείται απ'το "διαχωρισμό" των τρόπων αντιμετώπισης τους. Και αυτή τη φορά ο διαχωρισμός μπαίνει σε εισαγωγικά γιατί ουσιαστικά δεν υφίσταται.

Η "νομιμότητα" των λίγων και εκλεκτών όπως αυτή προκύπτει στην πράξη (1), περιγράφεται καλύτερα ως διαρκής ομηρία σε μια καθημερινότητα αγχωτικά ημιπαράνομη. Το ζητούμενο άλλωστε από ένα τέτοιο τρομο-νομοθέτημα είναι ακριβώς αυτό. Να συνειδητοποιήσει ο μετανάστης τη θέση που κατέχει στον πάτο της κοινωνικής διαστρωμάτωσης και να προσαρμόσει τη ζωή του στις προδιαγραφές της δυσμενούς αυτής θέσης. Να μη διανοηθεί να αξιώσει καλύτερη μεταχείριση απ'το αφεντικό του, να μη διεκδικήσει υψηλότερο μισθό ή ασφάλιση, να συμβιβαστεί με την ιδέα της κινητικότητας και της προσωρινότητας (πότε εδώ δουλειά, πότε εκεί και πότε καθόλου), να συμπιλωθεί με την καθημερινή ταπείνωση και απαξίωση του, να μη σηκώσει με λίγα λόγια κεφάλι. Αυτού του είδους το εργατικό δυναμικό, φτηνό, ευέλικτο και πειθαρχημένο, είναι που έχει ανάγκη η ελληνική και κατ'επέκταση η ευρωπαϊκή οικονομία.

Όσον αφορά δε τους "παράνομους", δεν πρόκειται ποτέ να σπαταληθεί και πολύ μελάνι -είτε από νομοθέτες είτε από δημοσιογράφους- για πάρτη τους. Δε χρειάζεται να επεκταθούμε εδώ σχετικά με το πως αντιμετωπίζονται -επίσημα ή ανεπίσημα- απ'το ελληνικό κράτος. Αυτά τα πράγματα είναι δυστυχώς καθημερινά και γνωστά. Αξίζει απλά

να αναφερθεί ότι ανεξάρτητα με το ποιός θα είναι ο αριθμός των μεταναστών που θα διαμένουν και θα εργάζονται νόμιμα στη χώρα, πάντα θα "φιλοξενούνται" κάποιες χιλιάδες "έξτρα". Όσοι δηλαδή -"νόμιμοι" ή "παράνομοι"- ενίοτε απαιτούνται, τόσο για την επίτευξη των στόχων του ελληνικού καπιταλιστικού σχεδιασμού, όσο και για να αποτελέσουν την απαραίτητη εκείνη εφεδρεία για τα μικρά και μεγάλα αφεντικά του τόπου, που τους δίνει πάτημα για περαιτέρω απαξίωση της εργατικής δύναμης και άσκηση πίεσης προς τους ντόπιους και "ξένους" εργάτες.

Κατ' αντιστοιχία όμως με τη γυναίκα του καίσαρα, ο μετανάστης δεν πρέπει μόνο να είναι, να έχει δηλαδή τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά, πρέπει να φαίνεται κιόλας. Πρέπει το κοινωνικό του προφίλ να είναι τέτοιο που να συνάδει με το ρόλο που καλείται να επιτελέσει στα πλαίσια της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης. Και εδώ έχουν όλοι βάλει το χεράκι τους... Δεν είναι σκόπιμο εδώ να γίνει εκτενής αναφορά στις χιλιάδες ρατσιστικές επιθέσεις από πλευράς αστυνομικών ή πολιτών σε βάρος μεταναστών, στο πως αντιμετωπίζονται από τη δικαστική εξουσία οι περισσότερες από αυτές τις υποθέσεις, στην ξενοφοβία που καλλιεργείται από τα μμε, στη στυγνή εκμετάλλευση των μεταναστών σε πόστα και βρωμοδουλειές που πλέον έχουν γίνει συνώνυμα τους, στη βαθιά ριζωμένη πια στην ελληνική κοινωνία ρατσιστική νοοτροπία που νομιμοποιεί όλα τα παραπάνω είτε με την ανοχή της είτε με τη συμμετοχή της.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ

Θα σταθούμε λίγο μόνο στην απόσπαση της κοινωνικής συναίνεσης από την πλευρά των κυρίαρχων, που θεωρούμε ότι είναι και ένα ουσιαστικό ζήτημα, όχι μόνο αναφορικά με τους μετανάστες, αλλά και με την κατάντια και τον ξεπεσμό της κοινωνίας συνολικά. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Ως αναγκαιότητα της επιχειρούμενης αναδιάρθρωσης του καπιταλισμού στο νέο διεθνοποιημένο περιβάλλον που διαμορφώνεται, προβάλλει η συνεχής υποτίμηση της εργατικής δύναμης. Και προφανώς η επίθεση που έχει εξαπολυθεί τα τελευταία χρόνια από τα αφεντικά του τόπου στο εργασιακό πεδίο δεν έχει στόχο μόνο τους μετανάστες. Τα όσα προαναφέρθηκαν σχετικά, δεν αποτελούν παρά ένα κομμάτι της στρατηγικής απαξίωσης συνολικά του εργατικού δυναμικού, της ευρύτερης αντεργατικής/αντικοινωνικής πολιτικής των κυρίαρχων, που απευθύνεται στο πιο εξαθλιωμένο και καταπιεσμένο του κομμάτι. Και ως τέτοια θα έπρεπε να ειδωθεί από τους ντόπιους, εργαζόμενους και μη.

Οι νέες μορφές εργασιακών σχέσεων που ξεπροβάλλουν τα τελευταία χρόνια διαποτισμένες από τις μοντέρνες τεχνοκρατικές αντιλήψεις περί ευελιξίας, προσωρινότητας, κινητικότητας και ελαστικότητας και που απευθύνονται πλέον και στους

ντόπιους, εφαρμόζονται τουλάχιστον δέκα χρόνια τώρα στους μετανάστες. Η σιωπηρή τους αποδοχή στην καλύτερη περίπτωση (και εδώ αναφερόμαστε τόσο στα στραβά μάτια των υποταγμένων εργατικών συνδικάτων, όσο και στη συνολική αδιαφορία της κοινωνίας απέναντι στην παγίωση μιας καταπιεστικής και εξουσιαστικής κατάστασης που νόμιζε ότι δεν την άγγιζε...) και το σιγοντάρισμα των επιλογών των εξουσιαστών στη χειρότερη, αποτέλεσαν και θα αποτελούν για καιρό απ' ότι φαίνεται εγγύηση για αυτούς. Εγγύηση για το ότι θα μπορούν χωρίς πολλά-πολλά να διαχειρίζονται κατά βούληση τους υπηκόους τους ανεξάρτητα από χρώμα, φύλο ή εθνικότητα. Η υποτίμηση της μισθωτής εργασίας βρίσκεται ακόμα στην αρχή της και σίγουρα δεν έρχεται μόνη της...

Πέρα λοιπόν απ' την χρησιμοποίηση των μεταναστών ως μοχλού συμπίεσης των δικαιωμάτων και των ντόπιων εργαζομένων, η ευρεία κοινωνική συναίνεση και η προχωρημένη διανοητική σήψη των υπηκόων, επέτρεψε στους σχεδιαστές της εξουσιαστικής προπαγάνδας να αποδώσουν στους μετανάστες και τις ευθύνες που απορρέουν από τη συμπίεση αυτή. Ανεργία και ανέχεια, δυσό βασικές συνέπειες του ξεζουμίσματος των ντόπιων εργαζομένων, αποδίδονται από τους τελευταίους, όχι στους υπεύθυνους, τους "από πάνω" δηλαδή, αλλά στους "από κάτω". Και οι μετανάστες είναι οι μόνοι "από κάτω". Αποτελούν το πλέον εξαθλιωμένο κοινωνικό κομμάτι και ως εκ τούτου είναι οι μόνοι που δε μπορούν να αρθρώσουν λόγο, να υπερασπιστούν τους εαυτούς τους τόσο απέναντι στο κράτος, όσο και στην εχθρική αντιμετώπιση των ντόπιων. Παρέχουν τη μοναδική ευκαιρία στους ντόπιους καταπιεζόμενους να αποδείξουν στον εαυτό τους ότι δεν θεωρούνται τέτοιοι, ότι ο προορισμός τους στην κοινωνική διαστρωμάτωση είναι πολύ πιο "χάι", ότι μπορούν να γίνουν και αυτοί αφεντικά, ότι έχουν και αυτοί δηλαδή τη δυνατότητα να βουτήξουν στη χαβούζα του ελληνικού ονείρου. Είναι ο μόνος τρόπος να καταφέρουν οι ντόπιοι εκμεταλλευόμενοι να εξωτερικεύσουν τον καταναγκασμό και τη βία που εσωτερικεύουν παθητικά στην καθημερινότητα τους από τους εξουσιαστικούς θεσμούς, ασκώντας την ανώδυνη και βολική εκεί που "τους παίρνει". Γίνονται λοιπόν οι μετανάστες αποδέκτες της συνολικής υπαιτιότητας για τα δεινά της σύγχρονης καπιταλιστικής κοινωνικής οργάνωσης και τοποθετούνται στο στόχαστρο καταπιεστών και καταπιεζόμενων, μεγάλων και μικρών αφεντικών του τόπου.

Τέλος, ένα ακόμη ψέμα που αναμασάει καθημερινά ο πολιτικός ορθολογισμός του καφενείου και των τηλεοπτικών παραθύρων, είναι και η στενή σχέση μεταναστών-εγκληματικότητας, που επίσης χρησιμοποιείται, ερήμην της αποχαυνωμένης κοινωνίας, ως άλλοθι για την εντεινόμενη αστυνομοκρατία.

ΟΙ ΠΥΛΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΥ...

Ας ρίξουμε όμως και μια ματιά, για να επανέρθουμε και στην ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική απ' όπου ξεκινήσαμε και στα όσα πρόκειται να συζητηθούν από τους ευρωπαίους ηγέτες αυτό το εξάμηνο. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της ευρωπαϊκής επιτροπής, οι 15 θα πρέπει να καταλήξουν σε αποφάσεις που θα αφορούν την αναμόρφωση και εναρμόνιση της νομοθεσίας που αφορά το άσυλο, τη σαφή επανερμηνεία των όρων "πρόσφυγας", "μετανάστης" και "οικονομικός μετανάστης", τη βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος σένγκεν, την "καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης", τη δημιουργία της ευρωπαϊκής μεθοριακής φρουράς, καθώς και κάποια άλλα τεχνικά ζητήματα που δεν μας αφορούν εδώ.

Πριν σχολιάσουμε τις ρυθμίσεις αυτές που επίκεινται, να αναφέρουμε ότι αυτό που προκύπτει ως ζητούμενο από τον ιθύνοντα νου της ευρωπαϊκής διακρατικής υπερδομής, δεν είναι σε καμία περίπτωση η παρεμπόδιση της μετανάστευσης ή η απόκρουση των "εισβολέων", παρόλο που με φράσεις όπως "καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης" ή άλλα ιδεολογήματα μπορεί να υπονοείται κάτι τέτοιο (2), αλλά ο έλεγχος και η αποδοτικότερη δυνατή αξιοποίηση της φτηνής εργατικής δύναμης που αυτή παρέχει. Τα ογκώδη μεταναστευτικά ρεύματα που δημιουργούνται σε περιπτώσεις κρίσεων ή πολέμων, όπως η επέμβαση στο αφγανιστάν ή η επικείμενη επίθεση ενάντια στο Ιράκ, δεν είναι - λόγω της μαζικότητάς τους - εύκολα διαχειρίσιμα. Η μετανάστευση είναι επιθυμητή από τα δυτικά κράτη ως προϊόν των πολιτικοστρατιωτικών τους επιλογών σε "ευαίσθητες" περιοχές του πλανήτη που διεξάγεται το άγριο γεωπολιτικό τους παιχνίδι (μ.αναστολή, αφρική, κεντρική ασία) (3), είναι όμως ανεπιθύμητη όταν είναι ανεξέλεγκτη χωροχρονικά (4). Είναι ζωτικής σημασίας για τα συμφέροντα της δύσης ο έλεγχος ανά πάσα στιγμή των μετακινήσεων των πληθυσμών στις περιοχές αυτές.

Στην κατεύθυνση αυτή της "καταπολέμησης της λαθρομετανάστευσης", αποτελεί

θέση του ελληνικού αλλά και άλλων κρατών μελών της ε.ε. που θα κατατεθεί μάλιστα στις συνόδους του τρέχοντος εξαμήνου, η πρόταση προς τρίτες χώρες εκτός της ένωσης για "συνεργασία". Που έγκειται η καινοτομία, θα αναρωτηθεί κανείς και εύλογα, αφού ήδη υφίσταται συνεργασία με κράτη εκτός ε.ε. που αφορούν επαναπροωθήσεις μεταναστών, αμοιβαία φύλαξη συνόρων, εκδόσεις καταζητούμενων, "μαύρες λίστες" ανεπιθύμητων κτλ; Η πρόταση αυτή αφορά όντως κάτι διαφορετικό. Την παροχή -απο πλευράς ε.ε.- οικονομοτεχνικής βοήθειας σε χώρες προέλευσης μεταναστών ή/και γειτονικές τους χώρες που μεσολαβούν στο δρόμο προς το ευρωπαϊκό φρούριο. Οι παροχές αυτές θα διατεθούν για την ελεγχόμενη και προσωρινή παραμονή μεταναστών σε προκαθορισμένες περιοχές (δημιουργία καταυλισμών, τροφή και περίθαλψη για την εξασφάλιση της στοιχειώδους επιβίωσης τους), όπως είχε γίνει στην περίπτωση του Ιράν και του Πακιστάν, όπου κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Αφγανιστάν είχαν "φιλοξενηθεί" 6 εκατομμύρια Αφγανοί πρόσφυγες. Οι καταυλισμοί αυτοί, θα λειτουργούν ουσιαστικά ως ζώνες προσωρινής "στάθμευσης" των ξεριζωμένων από τις χώρες τους, αφού εκεί θα βρίσκουν έστω για λίγο ανακούφιση.

Επειδή όμως ο σύγχρονος καπιταλιστικός σχεδιασμός αντιλαμβάνεται τη φιλανθρωπία ως άμεσα ή έμμεσα κερδοφόρα επένδυση και μόνο ως τέτοια την ασκεί, μπορούμε με σιγουριά να υποθέσουμε ότι δεν πρόκειται να πάει ούτε δεκάρα από αυτές τις παροχές χαμένη. Με τις χρηματοδοτήσεις αυτές επιτυγχάνεται καταρχάς η αναχίτιση των μαζικών μεταναστευτικών κυμάτων. Η επιτακτική ανάγκη άλλωστε που τώρα διατυπώνεται για την άμεση κατάληξη σε ενιαία ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική δεν είναι άσχετη με τα αναμενόμενα μεταναστευτικά ρεύματα που θα προκαλέσει η επέμβαση στο Ιράκ. Προσक्रούοντας στον κυματοθραύστη που δημιουργούν οι "συνεργάτιδες" τρίτες χώρες, τα κύματα αυτά διασπώνται και κατανέμονται στους προκαθορισμένους

ελεγχόμενους χώρους. Έχοντας τη δυνατότητα τα αφεντικά της ευρώπης να αυξομοιώνουν το ύψος των χρηματοδοτήσεων αυτών, μπορούν ουσιαστικά να καθορίζουν ανά πάσα στιγμή το πόσοι μετανάστες θα μπορούν να συντηρούνται στα στρατόπεδα συγκέντρωσης και πόσοι θα παίρνουν το δρόμο προς δυσμάς, πόσοι θα "φιλοξενοούνται" στους τριτοκοσμικούς προσφυγικούς καταυλισμούς και πόσοι θα "φιλοξενοούνται" σε εργασιακά κότερα, γκέτο και κρατητήρια της πολιτισμένης ευρώπης...

Σχετικά με τις υπόλοιπες προς ψήφιση ρυθμίσεις τώρα. Η συμφωνία των ευρωπαϊκών κρατών σε ένα νομικό κείμενο που θα ερμηνεύει με ξεκάθαρο και ενιαίο τρόπο τους όρους "πρόσφυγας", "μετανάστης" και "οικονομικός μετανάστης", αποτελεί στην ουσία κατάρτιση ενός ενιαίου ιδεολογήματος που θα χρησιμοποιηθεί για τη διαμόρφωση της συνείδησης των ευρωπαίων πολιτών αναφορικά με το ζήτημα των μεταναστών. Προφανώς γι' αυτό έχει φροντίσει η ξενοφοβική/ρατσιστική κυρίαρχη προπαγάνδα χρόνια τώρα, η εμπέδωση ωστόσο σαφώς και δε βλέπεται...

Πιο συγκεκριμένα, ο επαναπροσδιορισμός του όρου "πρόσφυγας", κόβεται και ράβεται στα μέτρα της ευρωπαϊκής κυριαρχίας και των εκάστοτε αναγκών της, αφού πλέον θα απευθύνεται, σε αντίθεση με ό,τι -υποτίθεται ότι- ίσχυε μέχρι σήμερα, αποκλειστικά σε υπηκόους κρατών εκτός ε.ε. οι οποίοι θα είναι χρήσιμοι, όχι ως αναλώσιμο εργατικό δυναμικό, αλλά ως φορείς τεχνογνωσίας (π.χ. επιστήμονες που εγκαταλείπουν πρώην σοβιετικά κράτη), παροχείς χρήσιμων πληροφοριών (μετανοημένοι αξιωματούχοι καθεστώτων εχθρικών προς τη δύση, κατάσκοποι), καλλιτέχνες κτλ. Αυτό, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη αυστηρότερη νομοθεσία που θα διέπει το άσυλο σε όλη την ευρωπαϊκή επικράτεια, αποτελεί ακόμη μια προσπάθεια αποπολιτικοποίησης και απόκρυψης των βαθύτερων αιτιών του φαινομένου της μετανάστευσης. Με τη θέσπιση ολοένα αυστηρότερων κριτηρίων απόκτησης ασύλου (να σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει ήδη καταγράψει τα μικρότερα ποσοστά αιτήσεων παροχής ασύλου που έγιναν δεκτές μεταξύ των υπολοίπων ευρωπαϊκών κρατών) μπαίνει στο περιθώριο ουσιαστικά η έννοια της πολιτικής δίωξης, της αντικαθεστωτικής δράσης ακόμα και της αδυναμίας επιβίωσης σε χώρες που βρίσκονται σε κρίση λόγω π.χ. εμφυλίου πολέμου, που αποτελούν και κάποιους απ' τους κλασικότερους λόγους που οδηγούν στον ξεριζωμό και την προσφυγιά χιλιάδες

ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.

Στις μεγάλες μάζες τώρα, τα εκατοντάδες χιλιάδες εργατικά χέρια που έχει ανάγκη η ευρωπαϊκή οικονομία, αντιστοιχούν οι άλλες δυό ορολογίες στην "ανανεωμένη" τους έκδοση. Η προσθήκη του προσδιορισμού "οικονομικός" στον όρο "μετανάστης" ή "ηρόσφυγας", είναι ένα σχετικά πρόσφατο επικοινωνιακό κατόρθωμα της κατασταλτικής διανοήσης. Αποσκοπεί στο να διαγράψει οριστικά οτιδήποτε έχει απομείνει από αυτό που κάποτε λεγόταν συμπάθεια, θετική αντίληψη εν γένει για τους μετανάστες και τους πολιτικούς πρόσφυγες. Γιατί, στη συλλογική συνείδηση κοινωνιών σε χώρες προέλευσης μεταναστών (όπως η Ελλάδα), ήταν μέχρι πρότινος εγγεγραμμένη σε ένα βαθμό η εύνοια και η συμπάθεια απέναντι σε ανθρώπους ξεριζωμένους και κατατρεγμένους (5). Έρχεται λοιπόν τώρα ο επαναπροσδιορισμός των όρων αυτών, υποβοηθούμενος παράλληλα από τη διάχυτη στο κοινωνικό σώμα ρατσιστική λογική του "οι ξένοι μας κλέβουν τις δουλειές", να καταστήσει τον όρο "μετανάστης" και "ηρόσφυγας" ένα ευτελές συνώνυμο του "ψωμοζήτουλα" και του "κακομοίρη". Αφυδατώνεται και πάλι η έννοια του όρου, στερείται του πολιτικού της υπόβαθρου που είναι και η ουσία που προσπαθούν να αποκρύψουν τα επικοινωνιακά τρικ (βλέπε και πάλι την υποσημείωση (3)), αφού εστιάζεται ο όρος "οικονομικός" που δημιουργεί και την έντονη αρνητική φόρτιση.

Η παραπάνω κριτική στη σημειολογία των κυρίαρχων, δε γίνεται φυσικά από μέρους μας για να προασπιστεί η αρχική σημασιολογία των όρων αυτών όπως αυτή διατυπώνεται στις νομοθεσίες των κρατών-μελών ή της UNHCR (υπάτη αρμοστέα του οφε για τους πρόσφυγες) ενδεχομένως, που διέπεται άλλωστε από την ίδια κατασταλτική νοοτροπία. Καταδεικνύει απλά την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της ιδεολογικής προπαγάνδας που θεσμοθετείται από τα ευρωπαϊκά κράτη, αναπαράγεται από τα μη κυβερνητικές οργανώσεις (που χρησιμοποιούν αυτή την κατηγοριοποίηση και ορολογία που βολεύει τις κατασταλτικές μεθοδεύσεις των εξουσιαστών) και γίνεται τελικά αποδεκτή από το σύνολο σχεδόν της κοινωνίας. Αποδεικνύει, τέλος ότι η πανάρχαια τακτική του διαίρει και βασιλεύει, συνεχίζει να έχει αποτελεσματικές εφαρμογές -ακόμα και σε φραστικό επίπεδο όπως στην προκειμένη- σε πολλές πτυχές της πολιτικής των αφεντικών.

Αναφορικά με το σύστημα σένγκεν (SIS) τώρα. Το Σύστημα Πληροφοριών Σέγκεν μπήκε σε εφαρμογή το 1995: είναι το πρώτο υπερεθνικό σύστημα για έρευνα και εντοπισμό ατόμων (μέσω της καταγραφής προσωπικών δεδομένων) και συμμετέχουν μέχρι στιγμής σ' αυτό 15 εθνικά συστήματα ευρωπαϊκών χωρών. Το SIS είναι στην ουσία ένα πολύ βασικό όργανο για την άσκηση κατασταλτικής πολιτικής εναντίων πολιτών της ε.ε. αλλά κυρίως, όπως αποδείχθηκε τα τελευταία χρόνια, εναντίων των μεταναστών. Το 88% των καταχωρήσεων στο SIS σχετίζεται με το άρθρο 96 του Συστήματος Σέγκεν σχετικά με "την άρνηση εισόδου και απέλαση των μη ευρωπαίων", δηλαδή σχετικά με τους μετανάστες.

Σήμερα όμως, είναι φανερό ότι το περίφημο αυτό σύστημα καταγραφής προσωπικών δεδομένων δεν είναι επαρκές για την άσκηση ελέγχου και ότι χρειάζεται μία αναβάθμιση του συστήματος για να αντιμετωπιστούν τα κύματα μεταναστών που προκαλούνται από τις γεωπολιτικές μεταβολές που λαμβάνουν χώρα. Για το λόγο αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή του SIS σχεδιάζει την δημιουργία ενός αναβαθμισμένου, τόσο σε χωρητικότητα όσο και ποιοτικά, συστήματος (SIS 2). Είναι, λοιπόν, ζητούμενο για τους ευρωπαίους εξουσιαστές η πραγμάτωση ενός ολοκληρωτικού συστήματος ελέγχου που να καλύπτει τις καινούργιες ανάγκες της ευρώπης φρούριο.

Και επειδή το φακέλωμα δεν φτάνει, επόμενο θέμα στις συνόδους κορυφής της ε.ε., είναι η ευρωπαϊκή μεθοριακή φρουρά. Ένα κοινό σώμα ελέγχου των συνόρων της ε.ε., που όμως δεν θα συμπεριλαμβάνονται τα νέα υπό ένταξη κράτη, οι πολίτες των οποίων έτσι κι' αλλιώς για 8 χρόνια, δεν θα έχουν το δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης στην επικράτεια της ε.ε. Αυτό αποτελεί και έναν από τους άμεσους στόχους της ελληνικής προεδρίας, που επιδιώκει να επιμεριστούν σε όλα τα μέλη της ε.ε. οι δαπάνες φύλαξης των συνόρων της, που προς το παρόν σε μεγάλο βαθμό επιβαρύνουν το ελληνικό κράτος, λόγω προφανώς της θέσης του.

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΜΠΟΝΟΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΝΟ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ,

Η ΑΛΛΗ ΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΟΠΛΟ ΜΑΣ

Για μας το θέμα της μετανάστευσης δεν είναι ένα αυθύπαρκτο πρόβλημα, ένα

αναγκαίο κακό. Είναι ένα ζήτημα που προκύπτει από την ήττα των κοινωνιών να απεμποδίσουν τις εξουσιαστικές τους δομές, τον καταμερισμό ρόλων και εργασίας και να εξαφανίσουν την εκμετάλλευση μεταξύ των μελών τους. Δεν είναι καν ένα ζήτημα ανοικτών ή όχι συνόρων, αφού η ύπαρξη τους και μόνο υπονομεύει τη διάθεση του ατόμου για ελεύθερη μετακίνηση οπουδήποτε στον πλανήτη.

Η αλληλεγγύη στους μετανάστες δεν αρκείται στην ανθρωπιστική αλληλεγγύη λόγω της δυσμενούς κατάστασης τους ούτε εξαντλείται στην ταξική αλληλεγγύη λόγω της θέσης τους στον πάτο της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Η αλληλεγγύη στους μετανάστες αφορά πρώτα απ' όλα την επίθεση σε ένα σύστημα επιβολής που χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη κρατών, συνόρων και πατριδών. Ένα σύστημα που καταργεί βίαια κάθε τάση για αυτοδιάθεση του ατόμου, αυτοπροσδιορισμού και αυτοοργάνωσης των κοινωνιών. Αυτό το σύστημα κυριαρχίας είναι που γεννά πολέμους, ξεριζωμούς, ηθική σήψη και εναντίον αυτού πρέπει να τάσσεται κάθε άνθρωπος που μάχεται για την ισότητα και την ελευθερία.

(1) Το ισχύον σχέδιο νόμου "είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια" είναι ένα εσκεμμένα ασαφές και αντιφατικό κείμενο με ξεκάθαρη κατασταλτική νοοτροπία. Ακόμα και όταν αυτό εφαρμόζεται -όταν δηλαδή δε γίνονται συνοπτικά και χωρίς πολλές διατυπώσεις οι διαδικασίες απέλασης, επαναπροώθησης, ή επ' αόριστο κράτησης των μεταναστών που εισέρχονται στον ελλαδικό χώρο, εξασφαλίζει μια "νομιμότητα" προσωρινή και αβέβαιη.

(2) Βάσει έρευνας του οπρ, η ευρωπαϊκή ένωση θα χρειαστεί 150 εκατομμύρια μετανάστες μέχρι το 2025 προκειμένου να αποφύγει τη μείωση του εργατικού της δυναμικού. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η Γερμανία και η Ιταλία χρειάζονται 500.000 και 300.000 μετανάστες αντίστοιχα ετησίως, ώστε να διατηρηθεί σταθερή η αναλογία συνταξιούχων και εργαζομένων.

(3) Είναι ξεκάθαρο για μας ότι το φαινόμενο της μετανάστευσης δεν είναι ουρανοκατέβητο, αλλά έχει πολύ συγκεκριμένα και χειροπιαστά αίτια. Αυτό ακριβώς είναι και το σημείο στο οποίο διαφοροποιείται η αντιεξουσιαστική ανάλυση στο θέμα των μεταναστών, από τη φιλανθρωπική λογική και την επικρατέστερη στην κοινωνία άποψη, που απομονώνει το φαινόμενο της μετανάστευσης από τα γενεσιουργά του αίτια.

Η πολιτική των κυρίαρχων δυτικών -κυρίως- κρατών στις προαναφερθείσες περιοχές του πλανήτη, με όποια μορφή και αν ασκείται, αποτελεί το βασικότερο λόγο εξαναγκασμού ολόκληρων πληθυσμών στον ξεριζωμό. Απ' τη μια με τη στήριξη δικτατορικών ή γενικά αυταρχικών τοπικών καθεστώτων, τη δημιουργία ή/και υποδαύλιση εθνικιστικών, αποσχιστικών τάσεων και εμφυλίων συρράξεων (η περίπτωση της πρώην γιουγκοσλαβίας και χωρών της αφρικής -π.χ. σιέρρα λεόνε- είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα), με έμμεσες ή άμεσες τέλος, милитарιστικές επεμβάσεις σε "ασταθείς" περιοχές που υπαγορεύουν τα εκάστοτε συμφέροντα τους (ρουάντα, αφγανιστάν κτλ). Απ' την άλλη με "ειρηνικά μέσα", με την επιβολή οικονομικών κυρώσεων σε ήδη υπερχρεωμένες υπανάπτυκτες χώρες (π.χ. ιράκ), με το άνευ όρων ξεζούμισμα του γηγενούς εργατικού δυναμικού στα πλαίσια της επεκτατικής οικονομικής πολιτικής τους, με την εξάρτηση ολόκληρων πληθυσμών από πολυεθνικούς κολοσσούς (π.χ. ο εξαναγκασμός χιλιάδων αφρικανών μικροκαλλιέργητών στις μονοκαλλιέργειες που τους καθιστά εξαρτημένους από τους ντόπιους και ξένους τσιφλικάδες αφού συντελεί στην απώλεια της αυτάρκειας των παραδοσιακών τους κοινοτήτων).

Απόρροια των επιλογών αυτών, είναι σε πολλές περιπτώσεις και η περιβαλλοντική καταστροφή τεράστιων γεωγραφικών περιοχών (κατασπατάληση των φυσικών τους πόρων, χρησιμοποίηση τους για πυρηνικές ή άλλες επικίνδυνες στρατιωτικές δοκιμές ή επιβάρυνση του περιβάλλοντος λόγω αλόγιστης χρήσης φυτοφαρμάκων, μη λήψης των απαραίτητων -και δαπανηρών βέβαια- μέτρων και προφυλάξεων σε εργοστάσια και μονάδες παραγωγής -ο βιασμός του φυσικού περιβάλλοντος της Νιγηρίας απ' τη γνωστή πετρελαϊκή εταιρία shell είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα). Άλλο ένα αίτιο στην ήδη μεγάλη λίστα δηλαδή...

Πρέπει, τέλος, να αναφέρουμε ότι στους προαναφερθέντες λόγους που προκαλούν το φαινόμενο της μετανάστευσης, περιλαμβάνεται και η εναντίωση στις πολιτικές επιλογές των αφεντικών της δύσης και των κατά τόπους εκφραστών τους, αφού αποτελεί βασικό αίτιο για την (αυτο)εξορία και τους διωγμούς χιλιάδων αντιπολιτευόμενων και αντικαθεστωτικών (π.χ. συρία).

(4) Να θυμίσουμε εδώ ότι πρωταρχική μέριμνα του κάθε κράτους που "υποδέχεται" μετανάστες είναι ο έλεγχος τους κατά την είσοδο και η καταγραφή τους με κάθε τρόπο, απ' την επίσημη απογραφή που γίνεται κατά περιόδους, τις υπηρεσίες που συναλλάσσονται μαζί τους, μέχρι τα αστυνομικά μπλόκα στα σύνορα και στο εσωτερικό της χώρας.

(5) Αναφερόμαστε προφανώς στο παρελθόν και πιο συγκεκριμένα μέχρι την χρονική εκείνη περίοδο που η Ελλάδα έγινε χώρα υποδοχής μεταναστών.

(6) Το άρθρο 96 αναφέρεται στην άρνηση εισόδου στη χώρα και στην απέλαση με καταγραφή των προσωπικών δεδομένων.

**ΠΕΘΑΙΝΩ ΚΑΙ
ΣΚΟΤΩΝΩ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ
ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ
ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ ΜΟΥ**

ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ

ΑΥΤΟΥΣ ΞΕΡΟΥΜΕ - ΑΥΤΟΥΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΣΤΕ

Μια ευγενική χορηγία από το

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΥ